Ազգ
Azg armenian daily
11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2000 ՈՒՐԲԱԹ 24 (1992)

Բաքուն ուզում է Վրաստանի եւ Թուրքիայի հետ ռազմական դաշինք ստեղծել

ՄՈՍԿՎԱ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Այսօր Զինվորական նորությունների գործակալությունը Բաքվից հաղորդել է, թե Ադրբեջանի արտգործնախարար Վելայաթ Գուլիեւը հանդես է եկել Վրաստանի եւ Թուրքիայի հետ ռազմական դաշինք ստեղծելու պաշտոնական Բաքվի մտադրության մասին հայտարարությամբ: Գուլիեւը հայտարարել է, թե դա կլինի բացառապես պաշտպանական բնույթի դաշինք, որն ուղղված չէ երրորդ երկրների, մասնավորապես Ռուսաստանի եւ դաշինքի հարեւան պետությունների դեմ: Մեկնաբանելով Գուլիեւի հայտարարությունը՝ Հայաստանի արտգործնախարարության մամլո խոսնակ Արա Պապյանն ընդգծել է, որ այդ դեպքում Հայաստանն ստիպված կլինի համարժեք արձագանքել: Նա նշել է, որ այդ դաշինքի ստեղծումը կհանգեցնի Հարավային Կովկասի իրադրության կտրուկ ապակայունացման եւ ողջ տարածաշրջանի բեւեռացման: Արա Պապյանը հույս է հայտնել, որ ԵԱՀԿ Ստամբուլի գագաթաժողովում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի ներկայացրած առաջարկությունը՝ անվտանգության համակովկասյան համակարգի ձեւավորման մասին, այնուամենայնիվ, կյանքի կկոչվի: Նա ընդգծել է, որ հատկապես տարածաշրջանի երկրների, մասնավորապես Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի, Թուրքիայի, Իրանի, Ռուսաստանի մասնակցությամբ նման կազմակերպության (ֆորումի) ստեղծումը կհանգեցներ կայունության, համագործակցության եւ անվտանգության հաստատման ողջ տարածաշրջանում:

«ԱՄՈՒԼՅԱՅԻ ԳՈՐԾ»

Քրեական գործը երբեք սենսացիա չէ

ԼՂՀ գլխավոր դատախազի տեղակալը պարզաբանում է. յուրացված է ոչ թե 500 հազար, այլ 1 մլն դոլար եւ կան 6 կասկածյալներ

ԼՂՀ պաշտպանության բանակի հրամանատարի թիկունքի գծով նախկին տեղակալ, «Ծիծեռնակ» ՍՊԸ-ի գլխավոր տնօրեն Արմեն Աբգարյանի ձերբակալությունը տարբեր մեկնաբանությունների տեղիք է տվել: Որոշ լրատվամիջոցներ այս փաստը նույնիսկ խիստ քաղաքականացնում են: ԼՂՀ-ում (եւ ոչ միայն) աղմկահարույց համարվող «Ամուլյայի» գործը եւ դրան առնչվող հարցերը պարզաբանում է ԼՂՀ գլխավոր դատախազի առաջին տեղակալ Արամայիս Ավագյանը:

– Պրն Ավագյան, ինչքանո՞վ են հավաստի շրջանառվող մեկնաբանությունների փաստական շարժառիթները:

– Իրոք, այսօր ինչ-ինչ ուժեր շատ են շահարկում Արմեն Աբգարյանի կալանումը: Կարող եմ ամենայն հստակությամբ ասել՝ քաղաքական հետապնդում չկա: Իսկ «Ծիծեռնակ» ՍՊԸ-ի ղեկավարության չարաշահումների կապակցությամբ քրեական գործի հարուցման համար հիմք են հանդիսացել ԼՂՀ հարկային տեսչության կողմից 1999 թ. նոյեմբերի 10-ին մեզ ուղարկված ստուգման նյութերը, ըստ որոնց՝ «Ծիծեռնակ» ՍՊԸ-ն իր գոյության երկու տարվա ընթացքում ոչ մի անգամ հարկ չի վճարել պետությանը:

Նախաքննության ընթացքում նոր փաստեր են բացահայտվել Ա. Աբգարյանի հանցավոր գործունեության վերաբերյալ, եւ հաշվի առնելով կատարված հանցանքի ծանրությունը, ինչպես նաեւ նախաքննությանը չխոչընդոտելու համար 72-ժամյա ձերբակալության ժամկետը լրանալուց հետո, փետրվարի 5-ին Ա. Աբգարյանի նկատմամբ խափանման միջոց է ընտրվել կալանքը: Այժմ նա գտնվում է քննչական մեկուսարանում:

Տես ➧ էջ 2

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ու՞մ եւ ինչպե՞ս կբաշխվեն բաշխիչ ցանցերը

Համաշխարհային բանկը հիշեցնում է, դրանով նաեւ՝ զգուշացնում

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Էներգետիկ բաշխիչ ցանցերի շուրջ բարձրացված աղմուկը, ինչպես ենթադրվում էր, տարբեր ելեւէջներ է ստանում: Երեկ ՀՀ ԱԺ-ում, այն նույն ԱԺ-ում, որտեղ վավերացվել է Հայաստանի կարեւոր ռազմավարական այս ոլորտի 4 ձեռնարկությունների միջազգային մրցույթով սեփականաշնորհման որոշումը, որոշ խմբակցություններ ներկայացնող պատգամավորներ նորից քննարկման առարկա դարձրեցին բաշխիչ ցանցերի սեփականաշնորհման նպատակահարմարությունը: Հարցը կոնկրետ էր՝ ինչո՞ւ սեփականաշնորհել մի ոլորտ, որտեղ նկատվում է հավաքագրման բարձր աստիճան, եւ կորուստներն էլ մի քանի անգամ կրճատվել են: Որպես օրինակ բերվում էր հարեւան Վրաստանի սեփականաշնորհված էլցանցերի վիճակը, որն ամենեւին էլ չի բարելավվել օտարերկրացիների գնելուց հետո: Մեզանում արդեն սովորական է որոշում կայացնելն ու ապա նոր քննարկելը: Տվյալ դեպքում նորից քննարկման առարկա է դառնում մի սեփականաշնորհում, որի գործընթացն արդեն սկսվել է, աշխատանքներ են տարվել կառավարության կողմից, միջազգային խորհրդատվական թիմեր են ներգրավվել դրանցում, ու արդեն նախաորակավորվել են հինգ ընկերություններ: Ընդ որում, նախքան սեփականաշնորհումը կառավարության ու միջազգային կազմակերպությունների կողմից մշակվել էին խաղի կանոններ, եւ երկար բանակցություններից հետո կողմերը եկել էին համաձայնության՝ ներդրումային պայմանների ու սեփականաշնորհման սկզբունքների շուրջ:

Տես ➧ էջ 3

«Եվրամիության եւ Հայաստանի համագործակցության մեջ լուրջ խոչընդոտներ չկան»

Վստահ է դեսպան Էլիո Ջերմանոն

ԱՆԱՀԻՏ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Այս շաբաթ ՀՀ նախագահին իր հավատարմագիրը հանձնեց Հայաստանում եւ Վրաստանում Եվրոպական հանձնաժողովի ղեկավար, դեսպան Էլիո Ջերմանոն: Եվրոպական հանձնաժողովի գրասենյակը Հայաստանում գործում է ընդամենը երեք ամիս: Նախապես մեր պետության հետ կապված աշխատանքները համատեղում էր հանձնաժողովի Թբիլիսիի գրասենյակը: Հայաստանի Եվրախորհրդին անդամակցելու անընդհատ շահարկվող խնդրի համատեքստում ներկայացնում ենք հարցազրույց Հայաստանում եվրոպական հանձնաժողովի փաստորեն առաջին դեսպան Էլիո Ջերմանոյի հետ:

– Պրն դեսպան, դեռ 1996-ին Եվրամիության եւ Հայաստանի միջեւ կնքվել է «Գործընկերության եւ համագործակցության համաձայնագիր»: Ի՞նչ է նկատի առնում այդ համագործակցությունը:

– Համագործակցության գաղափարի ելակետը Եվրամիության որոշումն է՝ օգնել նախկին Խորհրդային Միության երկրներին՝ նրանց քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական առաջընթացն ապահովելու գործում: Մենք այդ պետությունները համարում ենք եվրոպական թե նրանց պատմության եւ թե մշակույթի առումով եւ գտնում ենք, որ մեր պարտքն է օգնել նրանց:

Տես ➧ էջ 2

Քրդական աշխատավորական կուսակցությունը հրաժարվեց զինված պայքարից

ԱԲՈՒ ԴԱԲԻ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Քրդական աշխատավորական կուսակցությունը վերջնական որոշում է կայացրել քաղաքական կազմակերպության վերափոխվելու եւ զինված պայքարից հրաժարվելու մասին՝ որպես ազգային նպատակներին հասնելու միջոց: Այդ մասին ասվում է Մերձավոր Արեւելքի երկրների մայրաքաղաքներում այսօր տարածված PKK-ի հայտարարության մեջ, որն ընդունվել է կուսակցության քաղաքական եւ ռազմական ղեկավարության՝ Իրաքի հյուսիսային շրջաններում անցկացված արտահերթ նիստում: Փաստաթղթում ընդգծվում է, որ նիստին ներկա ռազմական հրամանատարների մեծ մասը պաշտպանել է կուսակցական ռազմավարության փոփոխությունը, որի մասին անցյալ տարվա հունիսին հայտարարել էր PKK առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանը: Սակայն քուրդ պարտիզանները մտադիր չեն հանձնվել Թուրքիայի իշխանություններին: Նրանք Անկարայից ներում են ակնկալում Օջալանի համար, որը դատապարտվել է մահապատժի: Նրանց զինված ջոկատները կդառնան ինքնապաշտպանության միլիցիա: Այսուհետեւ էթնիկ քրդերի խնդիրը կլուծվի երկխոսության եւ ժողովրդավարական եղանակների կիրառման ճանապարհով, ասվում է հայտարարության մեջ: Այդ առնչությամբ որոշում է կայացվել PKK-ի հովանու ներքո ստեղծված Քրդստանի ազատագրման ազգային ճակատի լուծարման մասին: Այժմ այն բաց է բոլոր կազմակերպությունների հետ համագործակցության համար:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բաքու-Ջեյհան նախագծի շուրջ բանակցությունները հաջորդ շաբաթ կշարունակվեն Բաքվում

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բաքու-Ջեյհան նախագծի իրականացման շուրջ բանակցությունները կշարունակվեն հաջորդ շաբաթ Բաքվում: Նախատեսվում է, որ վրացական կառավարության եւ BP-AMOCO ընկերությունների միջեւ կկնքվի նավթի տարանցման սակագների շուրջ համաձայնագիր: Բանակցություններին ներկա է լինելու նաեւ ԱՄՆ նախագահի եւ պետքարտուղարության ներկայացուցիչ Ջոն Վուլֆը: Անցած շաբաթ Թուրքիայի էներգետիկայի եւ արտաքին գործերի նախարարությունների պաշտոնյաներից բաղկացած պատվիրակությունը Թբիլիսիում նշված խնդիրը քննարկել էր Վրաստանի պաշտոնյաների հետ: Անկարայում Վրաստանի դեսպան Թարիել Լեբանիձեն անցած շաբաթ հայտարարել էր. «Թբիլիսին ակնկալում է, որ տարանցման համար Վրաստանին կառաջարկվի ավելի հարմար սակագին»: Ըստ թուրք պաշտոնյաներից մեկի, Վրաստանի դիրքորոշումը խոչընդոտում է ոչ միայն Բաքու-Ջեյհան նավթատարի, այլեւ թուրքմենական եւ ադրբեջանական գազատարի կառուցման նախագծի իրականացմանը, գրում է «Թրքիշ դեյլի նյուզ» օրաթերթը:

ԱՄՆ կոնգրեսականները պահանջում են ազատ արձակել Անդրեյ Բաբիցկուն

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մի խումբ ամերիկյան կոնգրեսականներ չորեքշաբթի օրը նամակ են հղել ՌԴ նախագահի պաշտոնակատար Վլադիմիր Պուտինի անունով, որը «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակից Անդրեյ Բաբիցկուն անհապաղ եւ առանց վերապահումների ազատ արձակելու» կոչ է պարունակում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ուղերձի նախաձեռնողն էր Ներկայացուցիչների պալատի միջազգային հարաբերությունների կոմիտեի անդամ Սեմ Հայդենսոնը: Նամակի տակ իրենց ստորագրություններն են դրել եւս 20 կոնգրեսականներ:

ՔԱՆԴԵԼ-ՇԻՆԵԼ

100 միլիոն ռուբլի՝ Չեչնիայի վառելիքաէներգետիկ համալիրի վերականգնման համար

ՄՈՍԿՎԱ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Ռուսաստանի կառավարությունն իր այսօրվա նիստում, որի ընթացքում մասնավորապես քննարկվել են Չեչնիայի վառելիքաէներգետիկ համալիրի օբյեկտների վերականգնման անհետաձգելի միջոցները, որոշում է ընդունել այդ նպատակով «արտակարգ իրավիճակների նախարարության ֆոնդից 100 միլիոն ռուբլի» հատկացնել: Այս մասին լրագրողներին նախարարների կաբինետի նիստի ավարտից հետո հայտնել է վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարար Վիկտոր Կալյուժնին:

Ինչպես նշել է նախարարը, «դրա համար անհրաժեշտ մնացած փողը» կհայթայթվի Ռուսաստանի վառելիքաէներգետիկ համալիրի ձեռնարկությունների «սեփական միջոցների հաշվին»:

Մյուս կողմից, ինչպես հաղորդեցին Ռուսաստանի երկաթուղային զորքերի դաշնային ծառայության մամլո կենտրոնում, երկաթուղային պաստառի տակ գրոհայինների տեղադրած երեք ֆուգասային արկերից պայթել է երկաթուղային զորքերի հատուկ գնացքը, որը նորոգում եւ վերականգնում է ուղիները Չեչնիայի Հանրապետությունում: Դա տեղի է ունեցել Արգունից 4 կմ հեռավորությամբ, երբ գնացքի անձնակազմը տեղաբաշխման վայր էր վերադառնում Գրոզնու մոտակայքում երկաթուղիները փլվածքներից մաքրելուց հետո: Երկաթուղային մարտիկներին օգնության է հասել հատուկ ջոկատը: Գրոհայինները թողել են իրենց դիրքերը: Երկաթուղայիններից ոչ ոք չի տուժել:

ԸՆԹԱՑԻԿ

Հայաստանը տեղ չի գտել դոնորների հետբախումնային վերականգնման ծրագրերում

Քննարկվում է վերականգնման ազգային ծրագիր ունենալու հարցը

Հայաստանը հետբախումնային վերականգնման ծրագրերին ինտեգրվելու առաջին քայլը կատարեց մասնակցելով Թբիլիսիում հունվարի 26-27-ը ԵԱՀԿ-ի կազմակերպած «Հետբախումնային վերականգնման փորձը» թեմայով սեմինարին: Նախաձեռնությունը եղավ սեմինարին մասնակցած «Ընդդեմ բռնության» կազմակերպության եւ Երեւանի մամուլի ակումբի հրավիրած հավաքը, որը նպատակ ուներ Հայաստանին նույնպես մասնակից դարձնել դոնոր կազմակերպությունների կողմից «իրագործվող» հետբախումնային վերականգնման ծրագրերին: Նշենք, որ իբրեւ կոնֆլիկտային երկիր, Հայաստանը զգալիորեն ետ է մնացել տարածաշրջանից, նաեւ Վրաստանից ու Ադրբեջանից: Հավաքի մասնակիցներն ընդգծեցին, որ Թբիլիսիում տեղի ունեցած սեմինարում քննարկվել է Վրաստանի ազգային ծրագիրը: Ադրբեջանը համարվելով հետբախումնային իրավիճակում գտնվող պետություն, հասցրել է ազգային ծրագիր ներկայացնել եւ ֆինանսական միջոցներ ստանալ վերականգնողական աշխատանքների համար:

Թբիլիսյան հավաքին մասնակցած պաշտոնական պատվիրակության անդամներից մի քանիսը, որոնք մասնակցել էին կառավարական ֆորումին, ներկայացրին այնտեղ քննարկված հարցերը: ԱՄՆ ներկայացուցիչը տեղեկացրեց, որ սեմինարն ուզում էր ճշտել ծրագրերը կիրառել դեռեւս քաղաքական լուծում չստացած հակամարտության գոտիներո՞ւմ, թե՞ կանգ առնել քաղաքական լուծում ստացած հակամարտությունների վրա: Ընդհանուր մոտեցումն այն է եղել, որ ծրագրերը կիրառվեն դեռեւս քաղաքական լուծում չստացած հակամարտությունների գոտում, օրինակ, Ղարաբաղում: Հիմնական բացատրությունը, որ տրվել է այս տեսակետի պաշտպանների կողմից, այն է, որ քաղաքական բանակցությունները երկար ժամանակ են պահանջում եւ հնարավոր չէ բնակչությանը սպասել տալ: Կարելի է միջոցներ ձեռնարկել հատկապես այն հարցերում, որոնք անմիջականորեն կախված չեն քաղաքական լուծումներից:

ԵԱՀԿ-ը, որ այս ծրագրերի հիմնական կազմակերպողն է՝ երկու խնդիր է կարեւորում մեր եւ հարեւան հանրապետությունների հետ համագործակցելու համար՝ տնտեսական համագործակցություն հաստատել Ադրբեջանի հետ եւ պայքարել կոռուպցիայի դեմ: Ներկաները ընդգծեցին, որ Ադրբեջանը դեմ է տնտեսական համագործակցությանը, սակայն ունի հետբախումնային վերականգնման ազգային ծրագիր, այդ խնդրով զբաղվող բազմաթիվ կառույցներ է ստեղծել եւ նրանց մոտ աշխատանքներն արդեն ընթանում են: Մասնավորապես, Համաշխարհային բանկը 10 մլն դոլարի ծրագիր է իրականացնում Ֆիզուլու շրջանում:

ՀԲ-ի ներկայացուցիչ Վիգեն Սարգսյանը հայտնեց, որ Հայաստանում նման ծրագիր չի իրականացվել այն պարզ պատճառով, որ մեր հանրապետությունը այդպիսի խնդիր չի դրել: «Դոնորները ֆինանսավորել են այն ծրագրերը, որոնք ներկայացրել են նրանց եւ որոնք նպատակահարմար են համարել, իսկ ես կասկածում եմ, թե Հայաստանը որեւէ ծրագիր ունի»: Վիգեն Սարգսյանը հավաքը կարեւորեց նրանով, որ կառավարության ու ՀԿ-ների հետ համատեղ քննարկման արդյունքում ծրագիր ստեղծվի, որում կարեւոր տեղ հատկացվի զարգացման ծրագրերին եւ սահմանամերձ շրջաններում զբաղվածության հարցի լուծմանը: Ընդ որում, ծրագրերը պետք է կազմել ոչ թե ելակետ ունենալով ի՞նչ է հնարավոր կատարել պետական բյուջեի ընձեռած հնարավորություններով, այլ՝ խնդրին գլոբալ մոտենալ՝ վերականգնել սահմանային գոտին, զարգացման ծրագրեր իրագործել փախստականներով բնակեցված շրջանների համար:

«Ընդդեմ բռնության» կազմակերպության նախագահ Լարիսա Ալավերդյանի առաջարկը՝ ուսումնասիրություններ կատարելու եւ տեղեկատվությունը համակարգելու նպատակով համագործակցություն հաստատել կառավարության եւ ՀԿ-ների միջեւ, կառավարությունը ներկայացնող երրորդ կարգի որոշ աշխատակիցներին դուր չեկավ: Նրանք վրդովմունքով ընդունեցին նաեւ կոռուպցիայի դեմ պայքարելու ԵԱՀԽ-ի առաջադրած պայմանը: Պնդում էին, որ Հայաստանում կոռուպցիան չի կապակցվում կառավարության անդամների հետ եւ պաշտոնական շրջանակներից դուրս պետք է փնտրել կոռումպացվածներին: Նրանցից մեկի կարծիքով, «կոռուպցիան» հնարովի տերմին է Արեւմուտքի կողմից տարածաշրջանում իրենց անարդյունավետ բարեփոխման հետքերը կոծկելու համար:

ԱԺ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլաքյանը համամիտ էր աշխատանքային խումբ ձեւավորելու մտքին եւ պնդեց, որ առաջին փուլում տարածաշրջանային տնտեսական համագործակցություն ստեղծելուց առաջ անհրաժեշտ է ռազմագերիների ու անհետ կորածների հարցը բարձրացնել: Նախորդ հանդիպումների ժամանակ առաջարկել են եռակողմ հանձնաժողով ստեղծել նշված խնդիրն ուսումնասիրելու համար: Սեմինարի մասնակիցները համոզվել էին, որ Ադրբեջանը լրջորեն է պատրաստվել հետբախումնային ծանրագույն շրջան ներկայանալու համար եւ կշահի դոնորների համակրանքը վերականգնողական ծրագրեր իրականացնելու հարցում: ԵԱՀԿ անդամ 50 երկրների ուշադրությունը գրավելու համար Հայաստանի ծրագիրն առանձնահատկություններ պետք է ունենա:

Հավաքը նախաձեռնողներից Լարիսա Ալավերդյանի առաջարկով հաջորդ քննարկման մասնակիցները պետք է ներկայանան ծրագրերով, ուսումնասիրություններով, որոնք հիմք կհանդիսանան ազգային ծրագրի կոնցեպցիա մշակելու համար: Թեեւ ԵԱՀԿ-ը դեռեւս գրասենյակ չունի Հայաստանում, սակայն նրա ներկայացուցիչը մասնակցում էր քննարկմանը:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Քրեական գործը երբեք սենսացիա չէ

Սկիզբը էջ 1

– Քրեական օրենսգրքի ո՞ր հոդվածներով է նա մեղադրվում:

– Տվյալ փուլում Ա. Աբգարյանը մեղադրվում է Քր. օր. 73 հոդվածի 2-րդ մասով եւ 1624 (մաս 4) հոդվածով: Այսինքն՝ կազմակերպված խմբի կողմից կատարված մաքսանենգություն եւ հարկային վճարումների պարտավորությունները կատարելուց չարամտորեն խուսափում:

– Ըստ Ձեր պարզաբանման, մաքսանենգությունը կազմակերպել է խումբը: Կարելի՞ է ենթադրել, որ Ա. Աբգարյանի հետ մեղադրյալի աթոռին կնստեն նաեւ ուրիշներ:

– Քանի դեռ նախաքննությունն ընթացքի մեջ է, չեմ կարող ասել: Բայց՝ հնարավոր է:

– «Որոշ իրազեկ աղբյուրներ» արդեն հայտարարել են, որ «Ծիծեռնակի» գործով պիտի ձերբակալվեն 11 հոգի:

– Այդ թիվը, մեղմ ասած, ուռճացված է: Ես չգիտեմ, թե որ «իրազեկ աղբյուրների» մասին է խոսքը, համենայն դեպս, դատախազությունը նման տեղեկատվություն ոչ ոքի չի տրամադրել: Ես կարող եմ նշել միայն 6 անձանց մասին: Իսկ թե ովքե՞ր են նրանք՝ նախաքննության գաղտնիք է:

– Ի՞նչ կարգավիճակով է առնչվում այդ գործին ԼՂՀ նախկին վարչապետ Ժիրայր Պողոսյանը: Ի վերջո, մեծ չափերի ապրանքներ տեղափոխելը սահմանով, նույնիսկ մաքսանենգ ճանապարհով, հնարավոր չէ առանց կառավարական լծակների միջամտության:

– Ժիրայր Պողոսյանը «Ծիծեռնակի» գործում առայժմ վկա է: Սակայն չի բացառվում, որ հետագա քննության ընթացքում հաստատվի նաեւ նրա հանցակցությունը:

– Եվ դա կապ չի՞ ունենա նրան առաջադրված նախկին մեղադրանքների հետ:

– Ոչ:

– Շրջանառվում է նաեւ մի կարծիք, որ եթե Ա. Աբգարյանը պետության գանձարան մուծի «գրպանած» 500 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը, նրա նկատմամբ խափանման միջոցը կարող եք փոխել:

– 500 հազար դոլարը չվճարված հարկի մի մասն է միայն, իրականում այդ թիվը հասնում է 1 մլն դոլարի:

Եթե Ա. Աբգարյանը պետությանը հասցված վնասը վերականգնի, ապա կվերանայվի խափանման միջոցը փոխելու հարցը: Սակայն դա չի ազատի նրան քրեական պատասխանատվությունից: Դատական քննությունն, անշուշտ, կլինի:

Ի դեպ, Արմեն Աբգարյանն ապահովված է դատապաշտպանով...

– Ճի՞շտ է, որ Ա. Աբգարյանը հացադուլ է հայտարարել, եւ նրա առողջական վիճակը վատացել է:

– Դա հերյուրանք է եւ ուրիշ ոչինչ:

– Լուրեր են պտտվում նաեւ Ղարաբաղի «ֆինանսական սյուներից» մեկի՝ «Մռակած» արտադրական կոմբինատի տնօրեն Էդվարդ Վերդյանին հետամուտ լինելու մասին: Դա է՞լ հերյուրանք է:

– Կարող եմ ասել ընդամենը, որ Էդվարդ Վերդյանը ճանաչված բարեգործ է Ղարաբաղում, որի նվիրատվությունները կարիքավորներին ավելի քան 60 մլն դրամ են կազմում: Նրա մեծահոգությունն ու բարությունը կասկած չեն հարուցում, եւ այս առումով Վերդյանը չի կարող թիրախ դառնալ իրավապահ մարմինների համար:

Ինչ մնում է նման «ֆինանսական հսկայի» հարկային գործունեությունը ստուգելուն, ապա դա ես միանգամայն նորմալ երեւույթ եմ համարում:

– Վերջին ութ ամսում Սամվել Բաբայանի շրջապատից մի քանի հոգի, մասնավորապես նրա նախկին թիկնապահներից, տարբեր պատճառներով ձերբակալվել են, մեկ հոգի նույնիսկ արդեն դատապարտվել է: Այս փաստերը եւս քաղաքական հենք չունե՞ն:

– Նրանց, ում նկատի ունեք Դուք, ժամանակին իր շրջապատից հեռացրել է ինքը՝ Սամվել Բաբայանը՝ պատճառաբանելով թմրամոլությանը հակված լինելը: Էլ ի՞նչ քաղաքական հենքի մասին կարող է խոսք լինել:

– Բայց չէ՞ որ նրանք ձերբակալվել են նախկինում կատարած հանցագործությունների համար: Ինչո՞ւ մինչ այդ չէին կալանել:

– Որովհետեւ քրեական գործի հարուցման, կամ էլ եթե արդեն հարուցվել է, կալանման համար բավարար հիմքեր չեն եղել մինչ այդ: Բոլոր դեպքերում ելակետը հետեւյալն է՝ կատարած հանցանքի համար յուրաքանչյուրը պետք է պատասխան տա օրենքի առաջ: Ով էլ որ լինի:

Անձեռնմխելիության պատրանք ստեղծվում է, երբ օրենքը լիարժեք չի գործում: Հիմա, երբ արդեն օրենքն սկսել է իրեն զգալ տալ, հանցավոր տարրերը մտնում են խուճապի՝ դիմելով ամենայն սադրիչ միջոցների: Եվ դրանք, ի դեպ, զանգվածային լրատվամիջոցներն օգտագործում են՝ շահեկան բան տեսնելով այդ սենսացիաների մեջ: Մինչդեռ մարդկային ճակատագրերի հարցում սենսացիա որոնելը վնասակար է նախ եւ առաջ տվյալ անձի համար, որին տեղեկատվական միջոցն օգտագործում է որպես զուտ «տպագրական նյութ»:

Իմ խորհուրդն է լրատվամիջոցներին՝ քրեական թեմաներին առնչվելիս լինել զգույշ:

Հարցազրույցը վարեց
ԵՂԻՇԵ ԱՌՍԱԿՅԱՆԸ

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է խորհրդակցության հայկական համակարգչային նոր ստանդարտների խնդրի շուրջ:

Հանդիպումը կկայանա ուրբաթ փետրվարի 11-ին, ժամը 16:00-ին, «Ջոլսթեն» սրճարանում (Բուզանդի 1/3):

ՄԱԱ

«Եվրամիության եւ Հայաստանի համագործակցության մեջ լուրջ խոչընդոտներ չկան»

Սկիզբը էջ 1

Հարց է առաջանում՝ ինչպե՞ս: Բայց մինչ այդ էլ պետք էր ունենալ մեկ այլ հարցի պատասխան. կամենո՞ւմ են այդ երկրները մեր օգնությունը: Պատասխանը միանշանակ այո էր: Այդ երկրները կողմնորոշվեցին ոչ թե դեպի ասենք Չինաստան, կամ Ճապոնիա, այլ՝ Արեւմուտք:

Այսպիսով, եթե դուք այդ երկրների թվում կամենում եք գալ Եվրոպա, պիտի իրագործեք որոշակի ռեֆորմներ քաղաքական, տնտեսական (միասնական շուկա), իրավական (իրավական պետություն): Մենք, իհարկե, հասկանում ենք, որ այդ ամենն անիրագործելի է մի քանի ամսում կամ տարում: Անելիք շատ կա այդ ուղղություններով, եւ մենք պատրաստ ենք անհրաժեշտ ամեն աջակցություն ցուցաբերելու: Բայց ի վերջո դուք եք որոշելու, թե որ ուղղությամբ առաջանալ եւ ինչ տեմպերով իրականացնել ռեֆորմները: Եվրամիությունը Հայաստանին վերաբերվում է իբրեւ գործընկերոջ, որի հետ պատրաստ է համագործակցել բոլոր հնարավոր բնագավառներում:

– Համագործակցության ի՞նչ կոնկրետ հեռանկարներ են ներկայանում Ձեզ:

– Այս առումով եվրոպական կողմից չի լինի գործողությունների դանդաղեցում: Մենք միշտ պատրաստ ենք աջակցել Հայաստանին՝ մեր ուզած ծավալով: Համագործակցության հեռանկարները մենք տեսնում ենք խիստ գործնական, պրագմատիկ: Մեր նպատակը չէ միայն ժամանել Երեւան եւ ամրացնել եվրոպական դրոշը: Գիտակցում ենք, որ այստեղ կան միջազգային շահեր՝ Ռուսաստանի, Չինաստանի, Իրանի, Թուրքիայի, ԱՄՆ-ի: Մենք, կրկնում եմ, պատրաստ ենք կանգնել Հայաստանի կողքին եւ կոնկրետ օգնություն ցույց տալ նրա զարգացման գործընթացին:

– Հայաստանի՝ Եվրախորհրդին անդամակցելու ժամկետը վերջերս հանգում է 2000 թվականին: Դա Ձեզ ռեա՞լ է թվում:

– Ես անշուշտ ցանկանում եմ, որ Հայաստանը 2000-ին ընդունվի Եվրախորհրդի կազմում: Կարծում եմ՝ ձեր պետությունը չունի անդամակցության հետ կապված դժվարություններ, խոչընդոտներ: Միակ խնդիրն Ադրբեջանի հետ միաժամանակ անդամություն ստանալու մեջ է, եւ զուտ այդ պատճառով է ձգձգվում: Այնուամենայնիվ, ես չեմ որոշում կայացնողը: Բայց իմ կարծիքով անդամակցելու հարցը որեւէ կերպ չպիտի կապել Ղարաբաղի հիմնախնդրի հետ:

– Հայաստանի հնարավոր անդամակցությունը Եվրախորհրդին որեւէ բան կարո՞ղ է փոխել այս տարածաշրջանի պատկերում:

– Կարծում եմ՝ այո: Կարծում եմ նաեւ, որ ամեն ինչ այս տարածաշրջանում կփոխվի Ղարաբաղի խնդրի լուծմամբ: Հակամարտության վերջնական կարգավորումը թե տարածաշրջանային, թե միջազգային կտրվածքներով կփոխի Հայաստանի վիճակը, դուրս կբերի շրջափակման ներկա իրողությունից: Ձեր երկիրը կկարողանա լուծել ներդրումների խնդիրը՝ համագործակցելով նախեւառաջ հարեւանների հետ, լինի Ադրբեջանը, Թուրքիան, Իրանը կամ Վրաստանը, ինչպես նաեւ ոչ հարեւան երկրների: Հատկապես որ Հայաստանը աշխարհագրորեն շատ նպատակավոր տարանցիկ դիրքում է: Սա դուք կարող եք հիանալի օգտագործել: Ինչպես նաեւ Հայաստանը պիտի լուծի էներգիայի խնդիրը: Այսօր վերջինիս ստացման հիմնական աղբյուրն ատոմակայանն է: Այս աղբյուրը հավանաբար անհրաժեշտ է փոխել:

– Պրն Ջերմանո, ասում են Կովկասն աշխարհի կենտրոնն է, ամեն ինչ այստեղից է սկսվում:

– Այդ միտքը մոտավորապես ճիշտ է աշխարհագրորեն, ինչպես նաեւ մշակութային, պատմական տեսանկյուններից: Այստեղ հին քաղաքակրթություններ կան, որոնք այսօր նորովի հայտնագործում ենք մենք՝ արեւմտաեվրոպացիներս: Դուք մեզ շատ բան կարող եք տալ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Թ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ՋՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Անպատասխանատվության տեղատարափը շարունակվում է

Սեփականաշնորհման 2000 թ. ցանկից էներգետիկ բաշխիչ ցանցերը դուրս կբերվե՞ն

«Անպատասխանատվությունը մեր տնտեսության մեջ մեծանում է: Բոլորս խոսում ենք կոռուպցիայի, թալանի մասին, բայց թե ինչ է տեղի ունենում տնտեսության կարեւորագույն բնագավառներում, չենք ցանկանում տեսնել», Արթուր Բաղդասարյանը երեկ ԱԺ ճեպազրույցում վկայակոչեց էներգետիկ հանձնաժողովի 2000 թ. տարեկան ծրագիրը, որը եռօրյայի ընթացքում ներկայացվել էր խորհրդարանին՝ ընդգծելով, որ այնտեղ գրված են «ակնհայտ սուտ բաներ»: Նշվում է, թե էլեկտրաէներգիայի սակագինը ձեւավորվում է հասարակության համար ընդունելի գնագոյացման մեխանիզմով: Այնինչ մեր հասարակության սոցիալական իրավիճակը վկայում է, որ գնագոյացման ընդունված մեխանիզմները լուրջ հակասության մեջ են հանրապետության անգամ միջին աշխատավարձի, կենսաթոշակի դրույքաչափի հետ: Գազի ոլորտը դարձյալ կասկածելի գործարքների շրջույթում է: Ա. Բաղդասարյանը բնավ ոչ հռետորական հարցադրում բարձրացրեց՝ տարեկան 105 մլն խմ գազ է կորչում, այն պարագայում, երբ 1000 խմ գազն արժե 79 դոլար. «Ո՞ւր է գնում այդ գազը, այդ գազի գումարները, այն դեպքում, երբ բնակչությանը տարեկան մատուցվում է 99 մլն խմ գազ: Դասական անպատասխանատվության տեղատարափը շարունակվում է»: «Իրավունք եւ միաբանություն» խմբակցության անդամ Ալեքսան Կարապետյանը հավելեց գազային գործարքների մութ շարքը. «Հայռուսգազարդ» ընկերության 45 տոկոսի փայատեր Ռուսաստանն իր ներդրումը ձեւակերպել է գազի տեսքով, մինչեւ 2003 թ. տարեկան 600 մլն խմ անվճար գազ է ներմուծվում Հայաստան, բայց այդ գազի սպառումից ստացվող միջոցները բնավ չեն մուտքագրվում ՀՀ պետբյուջե՝ ԿԲ սեփականաշնորհման հատուկ հաշվեհամարում, ո՞ւմ հաշվեհամարում են կուտակվում այդ միջոցները, պետք է պարզել:

«Օրինաց երկիր» խմբակցությունը երեկ հանդես եկավ օրենսդրական նախաձեռնությամբ, որին առաջարկվեց միանալ մնացյալ բոլոր խումբ-խմբակցություններին, ըստ այդմ՝ առաջարկվում է էներգետիկ բաշխիչ ցանցերն առժամանակ դուրս բերել սեփականաշնորհման ցանկից: Շահագրգիռ քննարկումից հետո ԱԺ-ն իրավասու կլինի ճիշտ կողմնորոշվել: Ա. Բաղդասարյանը հատուկ ընդգծեց, որ «Օրինաց երկիրն» ազատական ուղղվածության քաղաքական ուժ է եւ միանշանակ կողմ է սեփականաշնորհմանը, սակայն արագ-արագ եւ ծածկադմփոցով իրականացված սեփականաշնորհման օրինակները Հայաստանի համար արդեն քանիցս ավարտվել են տնտեսական լուրջ ձախողումներով՝ վկան Արմենտելի գործարքը եւ անգամ կոնյակի գործարանի մասնավորեցումը: Խորհրդարանը եւ կառավարությունը համատեղ պետք է կողմնորոշվեն՝ եթե սեփականաշնորհում են բաշխիչ ցանցերը, ապա ի՞նչ պայմաններով եւ ո՞ւմ ձեռքում պետք է գտնվի հսկիչ փաթեթը: Ա. Բաղդասարյանը վկայակոչեց Երեւանի ջրմուղ ցանցի սեփականաշնորհման մոդելը: Տեւական քննարկումից հետո կառավարությունը միջազգային մրցույթ հայտարարեց ջրմուղ ցանցի օպերատորի որոշման համար, այսինքն՝ սեփականաշնորհեց ոչ թե ջրմուղը, այլ ջրմուղի կառավարման իրավունքը: Համանման կամ իրավիճակին համարժեք մասնավորեցման եղանակներ կարող ենք գտնել նաեւ էներգետիկ բաշխիչ ցանցի պարագայում: Սեփականաշնորհման ցանկից առժամանակ բաշխիչ ցանցերի դուրսբերումը կարելի է գնահատել որպես մարտավարական լրջմիտ քայլ, ընդգծենք, որ երեկ տեղի ունեցած ՀԲ-ի ասուլիսում եւս ընդգծվել էր, որ բաշխիչ ցանցի սեփականաշնորհման վճիռը ՀԲ-ի պարտադրանքը չէ: Հայաստանի ԱԺ-ն ինքն է ցանցերն ընդգրկել սեփականաշնորհման ցանկում:

«Ազգը» դիմեց ԱԺ փոխխոսնակ Տիգրան Թորոսյանին՝ պարզելու, թե խորհրդարանական մեծամասնությունն ինչպե՞ս կվերաբերվի այս առաջարկությանը: Տիգրան Թորոսյանը չբացառեց սեփականաշնորհման ցանկի փոփոխությունը, բայց նշեց, թե մինչ նման որոշում ընդունելը խորհրդարանը պետք է քննարկում ծավալի. «Քննարկումը ծավալենք, ապա անցնենք ցուցակին: ԱԺ-ն ինքն է ընդունել ցուցակը, ուստի իր որոշմամբ էլ կարող է փոխել, եթե անհրաժեշտ լինի՝ բաշխիչ ցանցերը կամ հանելով ցուցակից, կամ երկարաձգելով սեփականաշնորհումը: Բայց նախ պետք է պարզել՝ ինչո՞ւ ենք հանում կամ ինչո՞ւ պետք է թողնենք... Կասկած չպետք է լինի, որ առանց ԱԺ կարծիքի այս հարցը չի լուծվի»: ԱԺՄ խմբակցության անդամ Արշակ Սադոյանը համակարծիք էր. «Գազի համակարգում տեղի է ունեցել քողարկված սեփականաշնորհում, կասկածելի գործարքների արդյունքում գազի յուրացումներ են կատարվում, նույնը փորձում են կատարել էներգետիկ բաշխիչ ցանցերի դեպքում»:

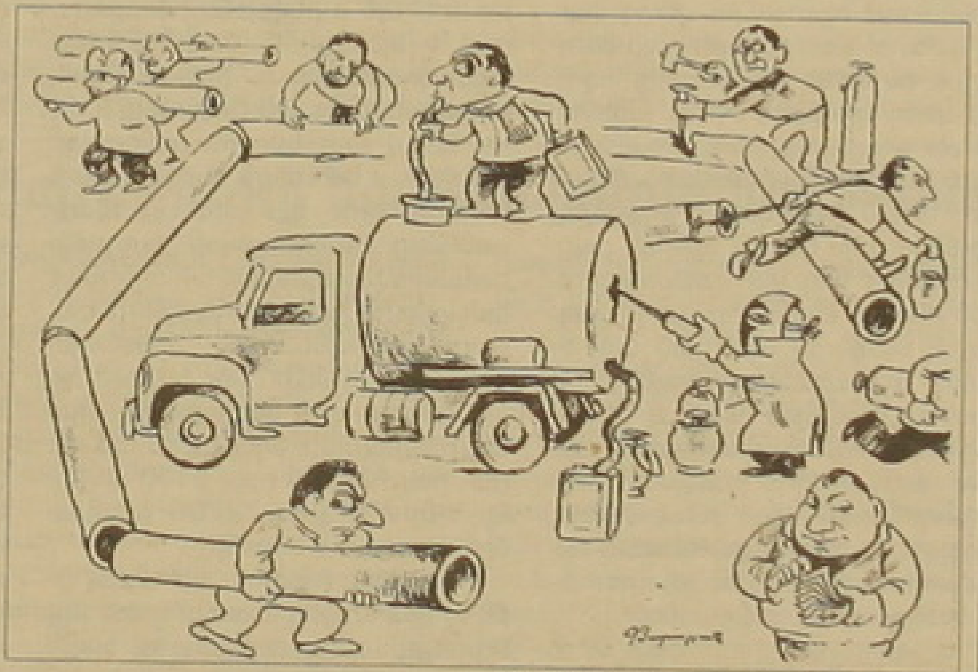

Արցախի հակամարտության կարգավորումը միայն հանրաքվեի միջոցով

ԼՂ հակամարտության վերջնական կարգավորման ցանկացած լուծում կարող է ընդունելի լինել Հայաստանի համար, եթե դրվի հանրաքվեի եւ արտահայտի ժողովրդի հավաքական կամքը, երեկ ճեպազրույցում հայտարարեց «Օե» խմբակցության ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանը: Ոչ հանրապետության նախագահը, ոչ ԱԺ-ն չպետք է պատասխանատվություն վերցնեն լուծելու մի հարց, որի համար այդքան արյուն է թափվել»: ԱԺՄ խմբակցության անդամ Արշակ Սադոյանը համաձայն է այս դիրքորոշմանը, սակայն փաստեց, թե դժվարություններ կարող են ծագել հանրաքվեի հարցը ձեւակերպելիս: Ղարաբաղի հիմնահարցը նա համարեց ոչ միայն այսօր Հայաստանում եւ Արցախում բնակվողների խնդիր, այլ համայն հայության հիմնահարց: ԱԺ փոխխոսնակ եւ «Միասնություն» խմբակցության անդամ Տիգրան Թորոսյանը համաձայն էր. «Չեմ բացառում, լավ կլինի, եթե հանրաքվեի միջոցով արվի»: Տիգրան Թորոսյանը նաեւ համոզված է, որ այսօր Հայաստանի համար լավագույն ժամանակը չէ արցախյան հակամարտության կարգավորման հարցում լուծումներ գտնելու: Նրա դիտարկումներով, հոկտեմբերի 27-ը եւ դրանից հետո ստեղծված իրավիճակը միջազգային որոշ ուժերի, ի մասնավորի՝ ԵԱՀԿ Մինսկի եռանախագահության մեջ գայթակղություն է առաջացնում Հայաստանին հապճեպ լուծումներ պարտադրելու՝ բացառություն կատարելով Ռուսաստանի համար. Ռուսաստանն այն պետությունը չէ, որը փորձում է օգտվել հոկտեմբերի 27-ից հետո ստեղծված իրավիճակից:

Հայաստանի համար Ռուսաստան-Բելառուս միությանն անդամակցելու խնդիր գոյություն չունի

Ընդգծեց ԱԺ փոխխոսնակը՝ ի պատասխան «Իրավունք եւ միաբանություն» խմբակցության անդամ Աղասի Արշակյանի հայտարարության, որը պատգամավորական խումբ է ստեղծել՝ այս միությանը Հայաստանին անդամակցելու գործին աջակցելու համար: Տիգրան Թորոսյանն իրատես էր, նա, ինչպես եւ Արթուր Բաղդասարյանը, կարեւորեցին Հայաստանի անդամակցությունը Եվրախորհրդին, ինչպես նաեւ ԱՊՀ կառույցի ուժեղացումը: Արշակ Սադոյանն առավել կարծր էր. «Չեմ ուզում վիրավորել իմ գործընկերներին, բայց նրանք ինչ-ինչ, նաեւ նյութական շահերից ելնելով, երեւալու համար փորձում են բարձրացնել մի հարց, որը գոյություն էլ չունի»: «Ի եւ Մ»-ն երկդիմի դիրքորոշում որդեգրեց. խմբակցության անդամ Ալեքսան Կարապետյանը վկայակոչելով «Ազգի» մեր հրապարակումը, կատարեց մեկ ճիշտ ուղղում, ըստ որի՝ Գագիկ Կոստանդյանը «Ի եւ Մ» խմբակցության անդամ չէ, պարզապես նրան հարող պատգամավոր է, ապա՝ Աղասի Արշակյանը ոչ թե խմբակցության, այլ իր անունից է սկսել Ռուսաստան-Բելառուսին միանալու օրենսդրական նախաձեռնությունը: Բայց խմբակցության քարտուղար Հայկ Բաբուխանյանն անկեղծ էր՝ «Ի եւ Մ»-ն համաձայն է միանալ Ռուսաստան-Բելառուսին, եթե Հայաստանը պահպանի քաղաքական անկախությունը, Հայաստանը Արցախի հետ անդամակցի այս միությանը, եւ Ռուսաստանն ու Բելառուսը մեր առջեւ բացեն տնտեսական շուկաները: Ռուսական մի դիպուկ ասացված կա՝ «И хочется, и колется»: «Ի եւ Մ»-ն երեկ փորձեց հերքել «Ազգի» մեր հրապարակումներից մեկում մեջբերված միտքը, ըստ որի՝ Սամվել Բաբայանի կողմնակիցների ձերբակալությունն արդյունք է ղարաբաղյան հարցում նաեւ Ռուսաստանի որդեգրած ոչ հայանպաստ դիրքորոշման՝ պնդելով, թե իրենք այդ կարծիքին չեն, բայց մեր հրապարակումը ծնվել էր «Իրավունք եւ միաբանության» երկու պատգամավորների հետ զրույցից, որոնք, կարծում եմ, չեն կարող դա ուրանալ: Եվ հետաքրքիր կլիներ ճշգրտել, թե Սամվել Բաբայանի աջակցությամբ պատգամավոր դարձած այս քաղաքական ուժը Ղարաբաղում Սամվել Բաբայանի թուլացմանը զուգընթաց հետեւողական հրաժարվելո՞ւ է իր աջակիցներից:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Վլադիմիր Կարմիրշալյանը նշանակվել է Հայաստանի դեսպան Դանիայում եւ Շվեդիայում

Այսուհետեւ Հայաստանը դեսպանի մակարդակով ներկայացված է Դանիայի եւ Շվեդիայի թագավորություններում: ՀՀ նախագահի փետրվարի 9-ի հրամանագրով այդ պաշտոններում նշանակվել է պրոֆեսիոնալ դիվանագետ Վլադիմիր Կարմիրշալյանը: Նա ծնվել է 1952 թ. Էջմիածնում: 1976 թ. ավարտել է ԽՍՀՄ արտգործնախարարության Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտը, 1991 թ.՝ գերազանցությամբ ԽՍՀՄ ԱԳՆ դիվանագիտական ակադեմիան:

Աշխատանքային գործունեությունն սկսել է «Նովոստի» լրատվական գործակալության (ԱՊՆ) հայաստանյան բաժանմունքում՝ որպես թղթակից: Դիվանագիտական ծառայության է անցել 1977 թ.՝ նշանակվելով Հայկական ԽՍՀ ԱԳՆ երկրորդ քարտուղար, 1978–85 թթ. եղել է Հայկական ԽՍՀ արտգործնախարար Ջոն Կիրակոսյանի օգնականը: 1985–89 թթ. պաշտոնավարել է արտասահմանում՝ Վիետնամի Սոցիալիստական Հանրապետության Դանանգ քաղաքում ԽՍՀՄ գլխավոր հյուպատոսության հյուպատոս: 1990 թ. կարճ ժամանակով Արգենտինայում եղել է ԽՍՀՄ դեսպանության առաջին քարտուղարը: 1991 թվականից Վ. Կարմիրշալյանը Հայաստանի Նորանկախ Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունում է. առաջին քաղաքական վարչության պետ, Լատինական Ամերիկայի երկրների վարչության պետ, միջազգային կազմակերպությունների վարչության պետ, 1996 թ. նշանակվել է ՀՀ ԱԳՆ, Երեւանի պետհամալսարանի եւ ՄԱԿ-ի կողմից հիմնադրված ժողովրդավարության եւ մարդու իրավունքների ազգային կենտրոնի գլխավոր տնօրեն: 1998 թ. անդամակցում է ՀՀ նախագահին առընթեր մարդու իրավունքների հանձնաժողովին, միաժամանակ, հասարակական կարգով, ՀՀ արտգործնախարարի խորհրդականն է մարդու իրավունքների հարցերով: Մի շարք գիտական աշխատանքների եւ հոդվածների հեղինակ է: Տիրապետում է անգլերեն եւ իսպաներեն լեզուներին: Ամուսնացած է, ունի երկու զավակ:

ՀՀ նախագահի հրամանագրում չի նշված, թե որտեղ է գտնվելու նորանշանակ դեսպանի նստավայրը: Վ. Կարմիրշալյանի խոսքերով, դա կախված կլինի ստեղծվող դեսպանության հնարավորություններից: Նա նշեց, որ պահպանելու է ժողովրդավարության եւ մարդու իրավունքների ազգային կենտրոնի գլխավոր տնօրենի՝ իբրեւ հասարակական կազմակերպության ղեկավարի պաշտոնը:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ,
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից
«Ազգի» համար

Ու՞մ եւ ինչպե՞ս կբաշխվեն բաշխիչ ցանցերը

Սկիզբը էջ 1

Երեկ Համաշխարհային բանկի Երեւանյան գրասենյակում հրավիրված ասուլիսում տպավորությունն այնպիսին էր, որ բանկը ԶԼՄ-ների միջոցով փորձում է մեկ անգամ եւս (թերեւս վերջին անգամ, ինչպես խոստովանեց պաշտոնյաներից մեկը) հիշեցնել ՀՀ կառավարությանը այն սկզբունքների ու պայմանավորվածությունների մասին, որոնք ձեռք են բերվել միջազգային կազմակերպությունների հանձին բանկի եւ Հայաստանի կառավարության միջեւ: Նրբորեն ակնարկվեց ՀԲ տարածաշրջանային տնօրեն Ջուդի Օ'Կոնորի օրերս ՀՀ վարչապետին ուղարկած նամակը, որի բովանդակությունը բնութագրվեց շատ կարճ՝ հիշեցում փոխադարձ պայմանավորվածությունների մասին եւ կոչ՝ հետեւելու այդ սկզբունքներին («Ազգը» տեղեկացավ, որ նմանատիպ նամակներ են ուղարկվել նաեւ սեփականաշնորհման գործընթացի մասնակից ու շահագրգիռ մյուս կողմերի՝ ԱՄՆ USAID-ի եւ Եվրաբանկի կողմից- Գ. Մ): Այն հարցին, թե չի՞ նշանակում արդյոք, որ ՀԲ ունի մտավախություններ նախաորակավորված հինգ ընկերությունների ու մրցույթի ընթացքի կապակցությամբ, պատասխանը դիվանագիտական էր՝ «դա ավելի շուտ աջակցման ու խրախուսման կոչ է, քան անհանգստություն»: Թեեւ ինչպես այդ խոսքում, այնպես էլ ողջ ասուլիսի ենթատեքստում նկատվում էր ՀԲ մտավախությունն ու անհանգստությունը: «Պաշտպան, ճշմարտանման, կարգապահ, թափանցիկ սեփականաշնորհում», անընդհատ կրկնվող այս բառերի շարք, թեեւ ՀԲ ներկայացուցիչները ոչ մի կոնկրետ գնահատական չտվեցին գործընթացին, սակայն հասկանալի էր, որ բանկը զգուշացնում է նաեւ խաղի կանոնների պահպանման մասին: Մասնավորապես, ՀԲ ենթակառուցվածքների եւ էներգետիկայի բաժնի ղեկավար Արտաշես Կազախեցյանը հիշեցրեց, որ սեփականաշնորհման գործընթացում «հնարավոր սուբյեկտիվությունը» կանխելու նպատակով միջազգային խորհրդատուներն ու կառավարությունը համաձայնության էին եկել երեք հիմնական պայմանների վերաբերյալ. առաջին՝ մեկ միասնական տարիֆային քաղաքականություն, երկրորդ՝ նվազագույն ներդրումների քանակությունը, որը պետք է ապահովի ներդրողը, եթե ուզում է «տիրանալ ՀՀ բաշխիչ ցանցերին» եւ երրորդ՝ ու կարեւոր՝ պայմանը՝ կանխիկ գումար, որը պետք է տրվի գնորդի կողմից ՀՀ-ին որպես փոխհատուցում: Առաջին հայացքից պարզ, սակայն շատ աշխատատար ու պատասխանատու պայմաններ, մինչեւ որոնց ընդունելը ՀՀ կառավարության հետ աշխատել են Raiffasen Investment AG ավստրիական ընկերությունն ու իսրայելական Ben Shahar Associates կոնսորցիումը: ՀԲ անդամ IFS միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի ներդրումների ավագ մասնագետ Լյուկ Դեյունկինեն էլ իր հերթին կրկնեց, որ էլցանցերի միջազգային վաճառքի գործարքը Հայաստանի համար շատ կարեւոր է, որի արդյունքում մի կողմից պետք է սահմանվեն «հնարավորինս բարձր ծառայություններ ու ցածր սակագներ» (ինչից վախենում են ԱԺ պատգամավորները- Գ. Մ.) մյուս կողմից՝ գործարքը պետք է դառնա «դարպաս՝ ապագա առավել խոշոր ներդրողների համար եւ նպաստի Հայաստանի տնտեսական աճին»: Հետեւաբար, ըստ ՀԲ-ի, շատ կարեւոր է ընկերությունների այս նախաորակավորման փուլը, որտեղ արդեն զատորոշվում են պոտենցիալ ներդրողները, իսկ նրանց ներկայացվող գլխավոր պայմանը պետք է լինի ֆինանսական հզորությունն ու փորձը: Այդ պայմանը մի քանի անգամ շեշտվեց ՀԲ ներկայացուցիչների խոսքում: Առանց այդ պայմանների բավարարման հնարավոր չէ ապահովել հետսեփականաշնորհման պայմանները՝ ներդրումների, համակարգի վերազինման, արդիականացման, սակագնային քաղաքականության ու ծառայությունների որակի բարձրացման վերաբերյալ: Լ. Դեյունկինեն, պատասխանելով լրագրողներից մեկի այն հարցին, թե ինչպե՞ս պետք է վարվել, երբ գնորդը հրաժարվի հետագա ներդրումների պարտավորությունից, նշեց, որ այդ դեպքում պայմանագիրն անվավեր կճանաչվի, եւ պարտավորությունները չկատարողին կներկայացվի տնտեսական տույժ: Ինչ վերաբերում է կոնկրետ նախաորակավորված ընկերություններին, ապա լրագրողները ոչ մի կերպ չկարողացան պարզել նրանց ցանկը:

Մի խոսքով, լսելով թե ՀԲ-ին, թե կառավարությանը, թե ԱԺ քննարկումները, թվում է, թե բոլորի ուզածն էլ մեկն է, ինչպես ժողովուրդն է ասում, բոլորն էլ նույն «թելն են թելում», մնում է սպասել, թե ով ո՞նց եւ որքա՞ն ավելի շուտ, դրանից էլ թերեւս կախված կլինի, թե վերջապես ո՞ւմ կվաճառվեն (կամ միգուցե կբաշխվեն) էներգետիկ բաշխիչ ցանցերը:

հայացք

Կոռուպցիա

Վարչապետ Վազգեն Սարգսյանը կարեւորում էր կոռուպցիայի դեմ պայքարը: Ի՞նչ է արվում այս ուղղությամբ:

– Վստահ եղեք, որ հնարավորն արվում է եւ արվելու է առանց դույզն-ինչ թուլացման...

(Վարչապետ Արամ Սարգսյանի հարցազրույցից)

Եղերահիշատակ Վազգեն Սարգսյանը Վաշինգտոնում ԱՄՆ-ի փոխնախագահ Ալբերտ Գորին հանդիպելուց հետո Երեւան վերադառնալով չթաքցրեց, որ իր ազգային արժանապատվությունը վիրավորված էր մեր երկրի, իբրեւ առավել կոռումպացվածներից մեկի, Գորի բնորոշումից: Թե զրույցն ինչպես էր ընթացել եւ ինչո՞ւ էր խոսք բացվել Հայաստանում կոռուպցիայի դեմն առնելու անհրաժեշտության մասին՝ չիմանք: Սակայն կարելի է կռահել, որ Գորը մեր վարչապետին մատնացույց էր արել կոռուպցիան իբրեւ համընդհանուր գլոբալացման եւ տնտեսական համակարգերի ինտեգրացման ներկա փուլում այդ գործընթացի մեջ ներգրավված բոլոր երկրների (ոչ միայն կոնկրետ մեկ կոռումպացված երկրի) դեմ ուղղված հանցագործություն, ընդհանուր առաջընթացը խաթարող չարիք: Որքան էլ Հայաստանը փոքր է ու նրա տնտեսական կարողությունը նվազ, միեւնույն է, հայաստանյան կոռուպցիան այս համաշխարհային չարիքի մասն է, քանզի խանգարում է նույն համաշխարհային կապիտալի ազատ տեղաշարժին, հենց թեկուզ մեր երկրի շուկան միջազգային շուկայի մեջ ներառելուն: Դրանով իսկ մեր «հայրենական կոռուպցիան» վնասում է ոչ միայն մեզ՝ գրեթե անհնարին դարձնելով արտասահմանյան ներդրումների իրականացումը, այլեւ այդ դեռ ենթադրյալ ներդրողներին, նրանց զրկելով մեր շուկայում գործունեություն ծավալելու եւ շահույթ ստանալու հեռանկարից: Հաշվի առնելով Հայաստանի (եւ մեզ նման անցումային փուլում գտնվող շատ այլ երկրների) աշխատուժի աներեւակայելի էժանությունը, միջազգային կապիտալի հնարավոր շահույթների կորուստն անչափ մեծ է: Ահա ինչու այնպիսի մի թվացյալ «ներքին խնդիր», ինչպիսին մեր կոռուպցիան է, մեզ ոչ ոք չի «ների»՝ կհարկադրեն միջոցներ ձեռք առնել չարիքը կանխելու, արմատախիլ անելու, պայքարն ուժեղացնելու ուղղությամբ: Վազգեն Սարգսյանը զարմացած էր, որ ամերիկացիները «մեզանից լավ գիտեն» մեր վիճակը, քաջածանոթ են Հայաստանի «ներքին» խնդիրներին: Չգիտեմ որքանո՞վ է հավաստի, բայց քաղաքական որոշ շրջանակներում նույնիսկ շշուկներ կան, թե Ալ Գորը Վազգեն Սարգսյանին էր հանձնել հայաստանյան առավել կոռումպացված չինովնիկների մի ցուցակ, եւ վերջինս հայրենիք վերադառնալով՝ մտադիր էր կոռուպցիայի դեմ պայքարն սկսել (ու նույնիսկ արդեն սկսել էր) հենց նրանցից: Այդպես է, թե ոչ՝ դժվար է ասել, սակայն չափազանց հատկանշական է, որ ռուսական ОРТ հեռուստաընկերության վերջերս կազմակերպած «Ինչպես է դա եղել» հաղորդման ժամանակ, նվիրված հոկտեմբերի 27-ի դեպքերին, ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանն աներկմիտ մատնանշեց վարչապետի դեմ կազմակերպված ահաբեկչության եւս մեկ հնարավոր պատճառ՝ կոռուպցիան եւ կոռուպցիայի դեմ պայքարելու Վազգեն Սարգսյանի վճռականությունը: Ընդսմին, պրն Հովհաննիսյանն ընդգծեց, թե կոռուպցիայի դեմ պայքար մղելու հրապարակային հայտարարությունը «Վազգեն Սարգսյանի սխալն էր», դա պետք էր անել... առանց ավելորդ աղմուկի: Կոռուպցիոներները, լավ ճանաչելով Վազգենի կամային բնավորությունը, կարող էին չսարսափել, որ նա իր խոսքը գործ կդարձնի: Ենթատեքստը հասկանալի է՝ հենց նրանք, այդ կոռուպցիոներներն էլ շտապեցին մեջտեղից վերացնել իրենց աչքի փուշը դարձած վարչապետին:

Բայց ովքե՞ր են այդ երիցս անիծյալ «կոռուպցիոներները»: Ահա մի հարց, որին ընդհանուր պատասխան տալը չափազանց հեշտ է, իսկ կոնկրետ մատնանշելը՝ գրեթե անհնար: Որովհետեւ կոռուպցիայի երեւույթը, որքան էլ տեսանելի, կոնկրետ բացահայտումների իմաստով չափազանց դժվար խնդիր է:

Նախ, ենթադրյալ կոռուպցիոներ կարող է լինել պետական ապարատի ցանկացած պաշտոնյա՝ վերից վար, ով կաշառք է շորթում թե դրսի ներդրողից, թե ներսի գործարարից, ով որեւէ կերպ առնչվում է իրեն՝ ամենատարբեր թույլտվություններ ստանալու սեփական բիզնեսի ծավալման համար: Որքան խճողված է թույլտվությունների այս կարգը, այնքան ավելի պարարտ հող կա կաշառակերության համար՝ սկսած իբր թե միջազգային տենդերով այս կամ այն օբյեկտի սեփականաշնորհումից (ով շատ կաշառք կտա՝ նրան էլ «հաղթող» կճանաչեն), վերջացրած այս կամ այն ծրագրի իրականացման «մրցույթներով» կամ որեւէ օբյեկտ տեղադրելու մասին ցանկացած քաղաքապետի, թաղապետի, գյուղապետի համաձայնությունը «գնելով»:

Ո՞վ չգիտե, որ կոռումպացված է մեր գրեթե ողջ ֆինանսական ու բանկային համակարգը պետական լինի, թե մասնավոր: Փորձիր վարկ ստանալ որեւէ բանկից առանց «գլխանց» կառավարչի «բաժինը» թողնելու: Փորձիր նույնիսկ պետական հիմնարկի ֆինանսավորումը բացելու հարց լուծել առանց համապատասխան չինովնիկի «բերանը յուղելու»: Կպատճառաբանի, թե «բյուջեում փող չկա», եւ ամիսներով աշխատավարձ չես ստանա եւ դու, եւ քո աշխատողները: Փոխարենը նույն ֆինանսավորումը կբացվի այն տնօրենի համար, ով պետբյուջեից իրեն իսկ հասանելիքն ստանալու համար նախապես «վերաբերմունք» կդրսեւորի:

Չթվարկենք: Արձանագրենք միայն, որ այս ամենը չափազանց խանգարում է երկրի զարգացմանը, խաթարում հավատը պետության եւ պետական կառույցների հանդեպ: Կոռուպցիան, այսպիսով, պետության դեմ ուղղված, ոչ միայն նրան վարկաբեկող, այլեւ ուղղակի հարվածող ծանրագույն հանցագործություն է: Այն ի սկզբանե խեղաթյուրում է պետության մակրոտնտեսական, դրամական ու ֆինանսական քաղաքականության էությունը, ի չիք դարձնում այդ քաղաքականության շնորհիվ պետության եկամուտներն ավելացնելու վարդագույն պատրանքները: Կոռուպցիան ուղղակի հակառակ ազդակներ է հաղորդում հատկապես դրսի ներդրողների շահագրգռություններին: Պատահակա՞ն է, որ 1998-ին մեր երկրում դրսի ներդրումների ծավալը, ըստ մամուլի տվյալների, եղել է 230 մլն դոլար, իսկ 1999-ին իջել է 100 միլիոնի: Ինչքա՞ն կլինի 2000 թվականին՝ Աստծուն է հայտնի:

Ի՞նչ անել, ինչպե՞ս վերացնել եթե ոչ կոռուպցիան, ապա գոնե այդ երեւույթը ծնող միջավայրը, հողը: Միջազգային փորձագետները երաշխավորում են հետեւյալ միջոցները. ֆինանսական գործընթացների թափանցիկության ապահովում, տգետ, համապատասխան ունակություններ ու որակավորում չունեցող պետական ծառայողներից պետապարատի մաքրում, պետական ծառայողների քիչ թե շատ պատշաճ աշխատավարձի վճարում, տնտեսության ֆինանսական հատվածում մրցակցության ապահովում, մասնավոր կապիտալի ազատ տեղաշարժի սահմանափակումների վերացում, վերահսկողական ֆունկցիաներ ունեցող գերատեսչությունների թվաքանակի իջեցում եւ այլն:

Պատրա՞ստ է Արամ Սարգսյանի կառավարությունը գնալու այս ճանապարհով, թե՞ ոչ: Վարչապետն իր մեջ ուժ գտնելո՞ւ է եթե ոչ պատժելու, ապա գոնե վռնդելու «սեփական սրիկաներին» զանազան «տաքուկ անկյուններից», վարելու իրոք արժանավորներին առաջ քաշելու կադրային քաղաքականություն, իր չսիրած «կադր» բառի փոխարեն պետական պաշտոններին նշանակել «մարդու» եւ... մարդկանց: Կառավարությունը կարողանալո՞ւ է փակել Հայաստանում «փողով փող աշխատելու» (դոլար առնել-ծախելով հարստանալու) ճանապարհները՝ ուղի հարթելով փողն արտադրության մեջ դնելու եւ դրանով իսկ տնտեսությունը զարգացնելու համար: Եթե այո, եթե սրա համար վարչապետը քաղաքական բավարար կամք ունի, ապա մենք դեռ կարող ենք հույս ունենալ վիճակը շտկելու: Եթե ոչ, ապա նոր քաղաքական ցնցումներն անխուսափելի կդառնան եւ, Աստված մի արասցե, կվտանգեն պետականության գոյությունը: Այնպես չլինի, որ ապագայի պատմության դասագրքերում, 17-րդ դարի Անգլիայի համանմանությամբ, մեր մասին գրեն, թե «կոռուպցիան կերավ մարդկանց...»:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ե՞րբ է գծվելու «անցումային շրջանի» ավարտը

«Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ Հայաստանում նկատվում է աղքատության իրավիճակի հարաբերական կայունացում, որն արդեն գործուն միջոցներ ձեռք չառնելու դեպքում կարող է դառնալ վերարտադրվող եւ ընդլայնվող», այս միտքը տարածվեց օրերս տեղի ունեցած քննարկման ժամանակ: Վստահ չեմ, թե ուսումնասիրությունը բարձ արդյունքներ է հաղորդում, որովհետեւ լրագրողիս պարզ աչքով տեսնում եմ, որ «աղքատության հարաբերական կայունացում» արտահայտությունից «հարաբերականն» էլ արդեն քանի ամիս դուրս է մղվել, եւ աղքատությունն ընդլայնվել ու խորացել է: Սոցիոլոգ չեմ, ուսումնասիրություն չեմ անցկացրել ասածս թվերով փաստարկելու համար, բայց աղքատությունն այնքան տեսանելի ու շոշափելի է, որ չեմ վախենում նման պատասխանատու հայտարարության համար:

ՀՀ սոցիալական ապահովության նախարարը երեւույթը բացատրում է հանրապետություն մտնող հումանիտար օգնության կրճատումով, զուգեթեւ դադարեցումով, որին ժողովուրդն անպատրաստ էր: Հակված չեմ ընդունելու նախարարի կարծիքը եւ ասվածին հակադրում եմ գյուղական բնակչության օրինակը: Գյուղացին հիմնականում չի օգտվել հումանիտար օգնություններից եւ գերազանցապես գոյատեւել է իր ստեղծած բնամթերքի հաշվին:

Սակայն այսօր ոչ միայն բնամթերքը չի կարողանում իրացնել -բնակչության գնողունակության անկման, զուգեթեւ քաղաքներում արդեն գնողունակ բնակչության բացակայության պատճառով, այլեւ անկարող է կրկին բարիք արարել: «Սյունիքի մարզում աշնանացան չի եղել, 2000 թ.-ին գյուղական շրջանում կենսամակարդակի անկում կունենանք», ինձ թե սյունեցիներին «ահազանգում» է սոցապնախարարը: Գյուղացին իր վիճակի մասին վաղուց է ահազանգել եւ

նախարարից նրա սպասելիքն, անշուշտ, կիսաձայն ասված «ահազանգը» չէ:

Երբեք օր շտապօգնության կայանները հրաժարվում էին կանչերին արձագանքելուց՝ «բենզին չլինելու պատճառով»: Այդ մասին շտապօգնության աշխատակիցներն են ահազանգում, ոչ թե առողջապահության նախարարը: Այսպիսի պատկերը կրկին հիշեցնում է արցախյան պատերազմի թեժ օրերը, շրջափակումը, ցուրտ, մութ ու սովահար հանրապետությունը, երբ չէինք խոսում աղքատության կայունացման մասին: Օր-օրի գլորվում էինք աղքատության խորխորատները, մի մասը՝ հույսով, որ կհաղթահարենք այս իրավիճակը, իսկ հոռետեսները լքեցին հայրենիքը: Մեկ տարի առաջ կարծես թե բեկում էինք մտցրել մեր կյանքում, աղքատությունը ուզում էինք ոչ թե հարաբերականորեն կայունացնել, այլ խեղդել աղքատությունը, որովհետեւ այլեւս ցանկություն չունեինք տեսնելու նրա թշվառ դեմքը: Հիմա զգում ենք, աղքատությունը հավերժորեն կառչած է մեզ, եւ մենք պարզապես նրա ճիրաններից ազատվելու ելք չունենք:

Ի՞նչ լուծում է նախատեսում հայրենի կառավարությունը մեզ՝ «ոչ հոռետեսներիս» (որ օր-օրի համալրում ենք այս երկրի ապագան չտեսնողների շարքերը), կյանքում հույսի շողը արթնացնելու համար: Համաձայն որոշ լուրերի, 24 նախարարությունների թիվը ցանկանում են կրճատել՝ հասցնելով 19-ի: Եթե մեզ հարցնելու լինեն, 10 նախարարությունն էլ լիուլի բավարար է մի թիզ ու կիսադատարկ Հայաստանի համար: Միայն թե կրճատելիս ի՞նչ սկզբունք է կիրառվում: Ասում են՝ համատեղվելու են սոցապն ու առողջապահությունը եւ ոչ թե այն պատճառով, որ սոցապնախարարը 2000 թ.-ի համար կենսամակարդակի անկում է կանխատեսում, եւ ոչ էլ այն պատճառով, որ առողջապահության նախարարը չի ահազանգում կաթվածահար բուժական համակարգի մասին:

Բնավ էլ ոչ: Արդեն տասը տարի մենք «անցումային երկիր» ենք համարվում այն պարզ պատճառով, որ կառավարության համար ազգաբնակչության կենսամակարդակը բարձրացնելն առաջնահերթ խնդիր չի եղել: Այլապես, սահմանների անվտանգությունից հետո ի՞նչը կարող էր այնքան կենսական լինել, քան բնակչությանը կերակրելը, համաճարակներից պաշտպանելն ու կրթելը: Պատկերացնում եմ, թե այս տողերը որքան կզայրացնեն պետական այրերին, որոնք կսկսեն թվարկել մեր ունեցած ու չունեցած բոլոր հաջողությունները՝ որքա՞ն բաժանմունքներ բացվեցին հիվանդանոցներում, որքա՞ն արդիական տեխնիկա ներդրվեց եւ այլն: Մի՞թե փոքրաթիվ էր միջազգային կազմակերպությունների ավանդը աղքատությունը վերացնելու հարցում: Բայց ինչո՞ւ աղքատությունը գոնե չի կայունանում, արտագաղթի ընթացքը չի դանդաղում, ժողովրդագրական պատկերը չի փոխվում՝ մահացության աճը եւ ծնելիության նվազումը շարունակում են տագնապի համարվել, իսկ արտաքին ֆինանսավորումն ուշացնելը պարզապես զարկերակը կտրելուն է հավասար:

Շատ եմ ուզում, որ բարձրադիր իշխանության օղակներից որեւէ մեկը՝ նախագահ, խորհրդարան, կառավարություն, պատասխաներ, թե դեռ որքա՞ն է տեւելու «անցումային շրջանը»: Հարցիս պատասխան չեմ էլ ակնկալում, որովհետեւ նույն պետական այրերը մինչեւ օրս ժամանակ չեն գտել այդ մասին մտածելու: Թե չէ չեմ կարծում, որ փնտրված ժամանակը գտնվելու դեպքում անցնող տասը տարիների ընթացքում նրանց մեջ չէր գտնվի բարոյական չափանիշներին անդավաճան մնացած մեկը, որ հրապարակավ հրաժարվեր պորտֆելից՝ խոստովանելով իր կամ համակարգի անկարողությունը: Պետական այրերն ու քաղաքական գործիչներն արդեն ամիսներ զբաղմունք են գտել համատեղ «հետաքննում» են հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործությունը, եւ տպավորությունն այն է, որ կյանքը կանգ կառնի այնքան ժամանակ, քանի դեռ նախաքննությունը չի ավարտվել: Ոչ մի քաղաքական ուժ այլեւս պարտավորված չի զգում շնչառություն հաղորդել կազմալուծված հանրապետությանը՝ իրագործել իր նախընտրական ծրագիրը, պատասխանատվություն կրել երկրի ապագայի ու նրա բնակչության այսօրվա համար: Մեր գոյատեւումն էլ այսօր քննչական խմբի գործողություններով է պայմանավորված եւ ոչ թե երկրի տնտեսական կառույցներն ակտիվացնելով:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

միջազգային

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Ցեղասպանության պատմությունը վտանգված հաքերների կողմից

Ինչպես հաղորդել ենք **«Ազգի»** հունվարի 28-ի համարով, ադրբեջանական կոմպյուտերային հաքերները, միավորվելով «Կանաչ վրեժ» եւ «Հաքերների խումբ-187» անուններով երկու խմբի մեջ, ինտերնետում պատերազմ են հայտարարել եւ ներխուժել հայկական մի քանի վեբ-սայթեր, որոնք, իրենց կարծիքով, «ստեր են տարածում Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի մասին»:

Այժմ ԱՄՆ-ում հրատարակվող «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը տեղեկացնում է, որ «Կանաչ վրեժ» խումբն իր կասկածի ճիրանները ուղղել է Ամերիկայի «Անի» Հայկական ազգային ինստիտուտի ստեղծած հայկական ցեղասպանության պատմության վեբ-սայթին փորձելով ջնջել եղած արձանագրությունները եւ «այցելուներին» վերակողմնորոշել ադրբեջանցիների քարոզչություններով:

«Անի» վեբ-սայթը պարունակում է պատմական, վավերագրական փաստաթղթերի եւ նկարների հարուստ հավաքածու եւ օգտագործվում է տասնյակ հազարավոր գիտնականների եւ առհասարակ ուսումնասիրողների կողմից ամբողջ աշխարհում:

«Սա զազրելի եւ աններելի գործողություն է: Մենք շատ լուրջ ենք վերաբերվում այս խնդրին: Դա ազատ մամուլի բոլոր կանոնների խախտում է: Ակնկալում ենք, որ տեխնիկայի հնարավորություններից օգտվողները հարգալից վերաբերվեն հասարակական տեղեկություններին: Համակարգչային համակարգ ազատ մուտք ունենալը չի նշանակում ոտնահարել ուրիշների իրավունքները», ասել է այս առիթով «Անի» ինստիտուտի կառավարիչների վարչության նախագահ Ռոբերտ Գալուստյանը, ավելացնելով, որ հաքերությունը (համակարգչային ներխուժումը) քրեական գործողություն է, որը վիրավորում է ցեղասպանության զոհերի հիշատակը: Վարչությունը արդարադատության համապատասխան մարմինների ուշադրությանն արդեն հանձնել է կատարվածը եւ խնդրել հետաքննություն անցկացնել:

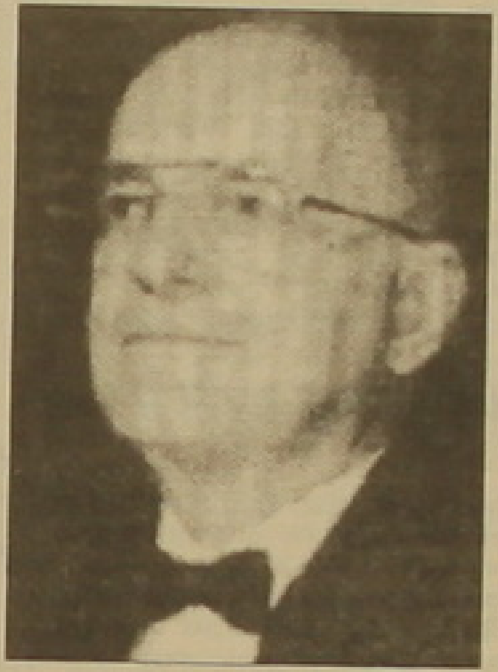

Ռոբերտ Գալուստյան

Սա վառ ապացույց է այն բանի, որ ցեղասպանության փաստի ժխտողներն ամեն քայլի կդիմեն աղավաղելու իրականությունը եւ ապակողմնորոշելու անտեղյակներին:

«Մեր վեբ-սայթը միայն ճշմարիտ եւ վավերական տեղեկություն է պարունակում բացառապես Հայոց ցեղասպանության մասին եւ ոչ մի ձեւով չի առնչվում Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության ներկա իրադարձությունների հետ», նշել է «Անի»-ի տնօրեն դոկտ. Ռուբեն Ադալյանը, «ցնցող երեւույթ է պարզել, որ ութսունհինգ տարի անց մարդիկ դեռեւս փորձում են թյուր հավակնություններով ժխտել կատարվածը: Հետաքրքիր է, որ սկզբնական փուլում «Անի» վեբ-սայթի այցելուներին խորհուրդ էր տրվում «այցելել Ադրբեջանի Նախագահ Հեյդար Ալիեւի վեբ-սայթին»:

Ֆրանսիա. «Ապրիլի 24-ի հանձնախմբի» նոր ձեռնարկումները

Ֆրանսիայում գործող «Ապրիլի 24-ի հանձնախմբի» փարիզյան, լիոնյան, գրենոբլյան, վալանսյան, մարսելյան, նիսյան մասնաճյուղերի, ինչպես նաեւ ազգային ուրիշ միությունների ղեկավար անձինք հունվարի 23-ին Վալանս քաղաքում համաժողով անցկացրին, խոսելով երկրի Սենատում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման օրինագծի սառեցման մասին, ուրվագծելով մասնաճյուղերի գործունեության ոլորտի ընդլայնման միջոցառումներ: ՀԲԸՄ փարիզյան տեղեկագիրը հաղորդում է, որ հանդիպմանը մասնակցել են ֆրանսահայ գլխավոր կազմակերպությունները ներկայացնող 80 պատվիրակներ: Նրանք իրենց զայրույթն են արտահայտել, որ 1998 թ. մայիսի 29-ին Ազգային ժողովում միաձայն ընդունված օրինագիծը չի դրվում Սենատի օրակարգում:

Վերջին մեկուկես տարում ֆրանսահայերի գործադրած ջանքերն արդյունք չեն տվել Սենատում հանրապետության նախագահի եւ կառավարության ընդդիմության պատճառով: Համաժողովի մասնակիցները որոշեցին համապատասխան նոր քայլեր ձեռնարկել, որպեսզի երկրի գործադիր իշխանություններն առավել պատասխանատու դիրք բռնեն եւ հարգեն Ազգային ժողովի կամքը: Այս նպատակով անցյալ տարվա հոկտեմբերից արդեն իսկ հանրագրեր կազմելու գործընթաց է սկսվել Եվրախորհրդարանում, եւ ներկայումս բողոքագրեր են ուղարկվում Ֆրանսիայի նախագահին:

Ինչ վերաբերում է Եվրամիությանը Թուրքիայի առաջիկա անդամակցությանը, Ֆրանսիայի հայկական կազմակերպությունները հիշեցնում են, որ Եվրախորհրդարանի 1987 թ. հունիսի 18-ի բանաձեւն անդամակցության նախապայման է համարում Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը: Համաժողովի մասնակիցները որոշեցին աշխատանքային հանձնաժողով ստեղծել համազգային գործողությունները համակարգելու նպատակով:

Պ. Ռ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի մոտեցումների տարբերությունը ըստ Օլբրայթի

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չեչենական խնդրի նկատմամբ ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի մոտեցումներում պահպանվող տարբերությունը մատնանշեց պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, չորեքշաբթի օրը Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Ռոբին Քուկի հետ կայացած համատեղ մամլո ասուլիսի ընթացքում նա Ռուսաստանի իշխանություններին հակամարտության քաղաքական կարգավորման ուղիների որոնման կոչ է արել: Ինչպես ընդգծել է Օլբրայթը, նա Ռուսաստանի իշխանությունների ներկայիս գործողությունների գնահատման հարցում «շարունակում է մնալ նախկին դիրքերում»: Չեչնիայում «պետք է սկսվի քաղաքական երկխոսություն», ավելացրել է նա: ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարի ասելով, ամերիկյան վարչակազմը «չափազանց անհանգստացած է եւ բացատրություններ է ակնկալում «Ազատություն» ռադիոկայանի լրագրող Անդրեյ Բաբիցկու ճակատագրի վերաբերյալ»:

Ռուս-վրացական «այցագրային» բանակցություններ

ՄՈՍԿՎԱ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Այսօր Մոսկվայում սկսվեց Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ այցագրային ռեժիմ մտցնելու շուրջ բանակցությունների առաջին փուլը: Բանակցությունները ընթանում են ՌԴ արտգործնախարարությունում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ռուսական կողմը ներկայացնում է Վրաստանի հետ այցագրային ռեժիմ հաստատելու շուրջ բանակցությունների գծով պատվիրակության ղեկավար, ՌԴ արտգործնախարարության հյուպատոսական ծառայության դեպարտամենտի փոխտնօրեն Միխայիլ Տորշինը, վրացականը՝ Մոսկվայում Վրաստանի դեսպանության դեսպանորդ խորհրդական Օթար Չերքեզիանը:

Ծխախոտի մաֆիան Իտալիայում ամենազոր է

Ծխախոտի մաքսանենգությունը խիստ եկամտաբեր զբաղմունք է: Եվրոպայում այդ գործը խոշոր ծավալներով իրականացնում է իտալական մաֆիան, որը հատկապես ուժեղ է Իտալիայի հարավում: Ամեն գիշեր մաքսանենգներն ավտոմեքենաներով իրենց երթն են սկսում երկրի հարավարեւելյան ծովափնյա շրջաններից: Իտալիայում եւ եվրոպական որոշ այլ երկրներում ծխախոտի մաքսանենգությունը վերահսկում են իտալական մաֆիայի երկու մեծ հանցախմբեր Ապուլիայի «Սակրա կորոնա ունիտան» եւ Նեապոլի «Կամորան»: Այդ մաքսանենգության ընդհանուր դրամաշրջանառությունը գնահատվում է մոտ 4 միլիարդ դոլար:

Ծխախոտի մաքսանենգ առեւտուրն սկիզբ է առնում Եվրոպայում (մասնավորապես Գերմանիայում եւ Հոլանդիայում) ծխախոտ արտադրող խոշոր ֆիրմաների «Ֆիլիպ Մորիսի», «Ռեյնոլդս-Ուինսթոն Սալեմի» եւ BAT-ի գործարաններում, որտեղ գնումներ են իրականացնում գլխավորապես շվեյցարացի մեծածախ առեւտրականները: Սա մաքսանենգության առաջին այսպես կոչված «օրինական» փուլն է:

Շվեյցարացի միջնորդներից ապրանքը գնում են մաքսանենգ կազմակերպությունները՝ մեկ տուփ ծխախոտի դիմաց վճարելով 2 ֆրանսիական ֆրանկ (մոտ 160 դրամ): Ապա ծխախոտն առաքվում է Չեռնոգորիա, որի ներքին համախառն արդյունքի 60 տոկոսը բալկանյան ճգնաժամն սկսվելուց ի վեր ստացվում է անօրինական առեւտրից: «Պուենտ» հանդեսի տեղեկատվության համաձայն, ծխախոտի մաքսանենգության կենտրոնավայրը Չեռնոգորիայի Բար նավահանգիստն է: Այնտեղ գլանակները պահեստավորվում են «Ձետատրանս» պետական ընկերության պահեստներում, որոնք յուրաքանչյուր 10 կիլոգրամանոց արկղի դիմաց գանձում են 50 դոլար: Այսպիսով, պետությունն իր բաժինն է կորզում մաքսանենգության եկամուտներից:

Իտալական մաֆիայի կնքահայրեր Ֆրանչեսկո Պրուդենտինոն եւ Վիտո Էմիդիոն միանգամայն ապահով բնակություն են հաստատել Չեռնոգորիայում՝ վայելելով այդ երկրի քաղաքական ազդեցիկ դեմքերի հովանավորությունը: Վերջիններիս թվում է Չեռնոգորիայի արտգործնախարար Բրանկո Պերովիչը: Նեապոլցի դատավորներից մեկը նրան մեղադրում է, որ անցյալում, Հռոմում աշխատած տարիներին, աջակցել է մաֆիային եւ զբաղվել ծխախոտի մաքսանենգությամբ: Բայց Պերովիչն օգտվում է դիվանագիտական անձեռնմխելիությունից:

Միջազգային ուժերի ճնշմամբ Չեռնոգորիան անցյալ տարվա նոյեմբերին իրավապահ մարմիններին հանձնեց մի քանի մաքսանենգների: Բայց մաֆիայի պարագլուխները մնում են անձեռնմխելի: Վերոհիշյալ Պրուդենտինոն նույնիսկ բարերարի անուն է հանել Չեռնոգորիայում:

Բարի նավահանգստում մաքսանենգներն ունեն 4 շարժիչավոր «Սուպերկորբելլի» 80 արագընթաց նավ, որոնց արագությունը հասնում է ժամում 73 մղոնի: Դրանցով Ադրիատիկ ծովի անցումը 3 ժամ էլ չի տեւում: Նավերն այդպես են կոչվում իտալացի արդյունաբերող Ջանկառլո Կորբելլիի անունով, որի գործարանը մինչեւ 1989 թ. արտադրում էր տարեկան հազիվ 2-3 նավ: 1990-ական թթ. Կորբելլին սկսեց ծառայել մաքսանենգներին, եւ նրա պատվերները տասնապատկվեցին: Շքեղ զբոսանավերի փոխարեն նա սկսեց թողարկել պողպատյա նավաքթով պարզունակ բեռնանավեր, որոնք բերնեբերան լցվում են ծխախոտի արկղերով: Պողպատյա նավաքիթն այդ նավերին անչափ վտանգավոր է դարձնում Իտալիայի ափամերձ ոստիկանության մոտորանավակների հետ ծավալվող ծովամարտերի ժամանակ: Դատական հետապնդումները Կորբելլիին ստիպեցին տեղափոխվել Ալբանիա, որտեղ այժմ նրա գործերը փայլուն վիճակում են:

Արագընթաց եւ մանեւրունակ «Սուպերկորբելիներն» իսկական պատուհաս են դարձել իտալացի մաքսավորների համար: Ծովում հաջողվում է բռնագրավել մաքսանենգ բեռների չնչին մասը միայն: Նպաստավոր եղանակի դեպքում ամեն գիշեր Իտալիայի հարավարեւելյան ափի վայրի ծովածոցեր մուտք գործող մեկ տասնյակ նավերից բեռնաթափվում է մոտ 50 տոննա ծխախոտ: Բեռնաթափումը կազմակերպվում է ռազմական գործողության ճշգրտությամբ:

Ապա գործի են դրվում զրահապատ ամենագնաց ավտոմեքենաները, որոնց թիվը շարասյան մեջ կարող է հասնել մինչեւ 35-ի: Դրանք ուղեկցում են գլանակներով լցված բեռնատարներին: Իտալիայի տարբեր վայրերում գողացված «Նիսան», «Տոյոտա», «Դոջ», եւ «Լենդռովեր» ամենագնացները գունափոխվում են ընդհատակյա արհեստանոցներում, որտեղ նաեւ զրահապատվում են դրանց թափքերն ու հողմապակիները, հզորացվում շարժիչները, իսկ առջեւի մասում տեղադրվում են պողպատյա հաստ շերտաձողեր խոյահարման համար: Վարորդի խցիկը մեկուսացվում է պողպատյա 5 միլիմետրանոց միջնորմով: Սիլիկոնի ու ճարպի խառնուրդով լցված ավտոդողերն անխոցելի են փամփուշտների համար: Մեքենայի հատակի վրա հատուկ անցք է բացվում հետապնդողների առջեւ քառածայր մեխեր եւ ձեթ լցնելու նպատակով: Այդ յուրօրինակ «տնայնագործական տանկերն» իրենց ճանապարհին ավերում են ամեն ինչ: Մաքսանենգները վարորդներին 600 դոլար պարգեւավճար են տալիս յուրաքանչյուր ոչնչացված ոստիկանական մեքենայի դիմաց:

Երեսնամյա պայքարից հետո Իտալիայի ոստիկանությունը խոստովանում է իր անզորությունը մաքսանենգության կասեցման հարցում: Մաքսանենգները թուլություն են հանդես բերում միայն իրացման նպատակով «ապրանքը» փոքր խմբաքանակների բաժանելիս:

Իտալիայի հարավում մաքսանենգներին բռնելը շատ դժվար է, այնտեղ նրանք հոգեհարազատ միջավայրում են: Հարավային որոշ շրջաններում գործազրկության մակարդակը 25 տոկոս է, եւ տասնյակ հազարավոր մարդիկ գոյատեւում են միայն ծխախոտի գաղտնի առեւտրի շնորհիվ:

Ապուլիայի նահանգում ծխախոտի մաքսանենգության մեղադրանքով տարեսկզբից բանտարկվել է 366 մարդ: Ոստիկանությունը բռնագրավել է 445 տոննա ծխախոտ, 70 զրահապատ ավտոմեքենա եւ 51 նավ: Բայց այս թվերը վկայում են ոչ այնքան ոստիկանության հաջողությունների, որքան երեւույթի լայն տարածման մասին: «Պուենտ» հանդեսի տվյալներով, մաքսանենգ ճանապարհով Ապենինյան թերակղզի բերվող ծխախոտի միայն 25 տոկոսն է իրացվում Իտալիայում: 55 տոկոսը հասցվում է Իսպանիա եւ Պորտուգալիա, 10-ական տոկոս Գերմանիա եւ Մեծ Բրիտանիա:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

Մշակույթ

Այսօր, երբ տասնամյակներ անց մեր ժողովուրդը հնարավորություն ունի առանց գաղափարական, կուսակցական նեղմիտ սահմանափակումների գնահատելու, ի մի բերելու, ըստ էության, ազգովի ու պետականորեն տեր կանգնելու իր հոգեւոր եւ մշակութային բոլոր արժեքներին, առանձնապես տեսանելի են դառնում այն սպիտակ էջերը, որոնք, ո՛չ մեր մեղքով, առաջացել են մեր մշակութային գիտակցության մեջ: Եվ սա վերաբերում է ոչ միայն անհատ հեղինակների, այլեւ գրականության ու արվեստի ամբողջ հոսանքների, ուղղությունների:

Արեւմտահայ գրող Միքայել Մ. Կյուրճյանը մեկն է մեր ժողովրդին վերադարձող այդ անուններից, որի բացակայությունը մեր գրական անդաստանի համայնապատկերից մեծ պակասություն էր ավելի մեզ, քան իր համար:

Միքայել Կյուրճյան. վերադարձող անուն

Ծնված լինելով 1879 թ. Պոլսում, ճակատագրի բերմամբ 1896-ին նա տեղափոխվեց Եգիպտոս՝ Ալեքսանդրիա, որտեղ եւ ապրեց իր ամբողջ կյանքը, մահկանացուն կնքելով 1965-ին 86 տարեկանում: Նա վերջին մոհիկանն էր 19-րդ դարավերջի եւ 20-րդ դարասկզբի արեւմտահայ հրաշալի գրողների այն սերնդի, որի գրական ժառանգությունն ու ազգային-հասարակական գործունեությունը անջնջելի հետք թողեցին մեր ողջ մշակույթի պատմության մեջ՝ նոր ուղիներ նախանշելով նրա համար:

Բավական վաղ սկսելով իր ստեղծագործական կյանքը (1898-ին ժամուլում մասամբ հրատարակել է իր անդրանիկ վեպը), այնուհետեւ տեւական կյանքի ընթացքում Մ. Կյուրճյանը գրել է տարբեր ժանրերով (արձակ, բանաստեղծություն, քրոնիկ, թատերգություն եւ այլն) բազմաթիվ ու բազմաթիվ գործեր, որոնք, սակայն, մեծ մասամբ մնացել են մամուլի էջերում, հետագա սերունդների լայն լսարանին անմատչելի: Եվ դրանում, ժամանակակիցների վկայությամբ, օբյեկտիվ պատճառների հետ միասին, «մեղքի» իր բաժինն ուներ նաեւ ինքը՝ Մ. Կյուրճյանը, որը խառնվածքով հեռու էր իր գրական արտադրանքը մեկտեղելու եւ առանձին հատորներով հանրությանը ներկայացնելու հոգածությունից: Այդ է պատճառը, որ նույնիսկ իր ամենից նշանավոր գործերը առանձին գրքերով երբեմն ընթերցողին են հասել ավելի քան... երեսուն («Քսան տարի ետք» թատերգությունը) կամ հարյուր տարի հետո («Մարտիկ աղա» վեպը):

Ցավոք, նույն այդ «անփութության» պատճառով մենք այսօր զրկված ենք նաեւ ավելի քան վաթսունամյա մի ժամանակահատվածի մեր գրական-հասարակական կյանքի մթնոլորտի ու գրական խոշոր դեմքերի մասին այն չափազանց արժեքավոր հուշագրությունից, որ կարող էր ստեղծել նա: Չէ՞ որ մտերիմն ու հոգեկիցը, գաղափարակիցն ու աշխատակիցը, նաեւ հաճախ հեղինակակիցն էր այնպիսի խոշոր դեմքերի, ինչպիսիք էին Վ. Թեքեյանը, Ե. Օտյանը, Տ. Կամսարականը: Եվ մանավանդ Տիրան Չրաքյանը՝ Ինտրան, քանզի ստեղծագործական դեռեւս չձեւավորված, բայց մշտապես խմորվող եւ ապագայում վիթխարի ու գեղեցիկ արդյունքներ խոստացող ներաշխարհով օժտված այս երկու երիտասարդների մտերմությունը, սկսելով դեռ 19-րդ դարի 90-ական թթ. կեսերից, հետագա տարիներին վերածվեց "իսկական հոգեկան կամրջի", որի պսակը մոտ երկու տասնամյակ՝ տեւած շրջանում նրանց նամակագրությունն է, յուրատեսակ մի «Ներաշխարհ» երկուսի համար էլ, հավասարազոր նրանց գրական նշանավոր գործերին:

Այդուհանդերձ, շատ մեծ է Միքայել Կյուրճյանի դերն ու նշանակությունը ոչ միայն հայ գրականության ու լրագրության, այլեւ ազգային-հասարակական կյանքի պատմության մեջ, որովհետեւ, ինչպես վկայում է Երվանդ Ազատյանն իր «Գրական գեղարվեստական սեւեռումներ» հատորում, Մ. Կյուրճյանը «եղած է նաեւ նախակարապետներէն մէկը ընկերային եւ հասարակական մեր կարգ մը կազմակերպութիւններուն... Նոյնպէս հիմնադիրներէն եղած է Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան՝ հակառակ անկուսակցականի իր խառնուածքին»:

Իր կենդանության օրոք «արդեն դասականացած» գրողի վերջին տարիների մտերիմը լինելով, ում ի վերջո բաժին էր ընկել նաեւ նրա վիթխարի գրական արխիվն ու ողջ գրական ժառանգության ճակատագիրը տնօրինելու գործը, Ե. Ազատյանը վերջին մի քանի տասնամյակներին բազմիցս իր լուրջ մտահոգությունն է արտահայտել այդ խնդրի իրագործման դժվարությունների առթիվ: Ահազանգի հնչողություն ունեին հատկապես 1987 թ. գրած հետեւյալ տողերը. «Քսան տարի ետք այցելեցի Կիւրճեանի գերեզմանը. Թէքէեանի եւ Տամատեանի շիրիմներուն ետին, անշուք եւ անյայտ հողակոյտի մը ներքեւ կը ննջէ ան, ոչ յիշատակի քար մը, ոչ արձանագրութիւն մը, ոչ ծաղիկ մը: Անտէր՝ ինչպէս մնաց իր գրականութիւնը»:

Եվ ահա ուրախալի, այլեւ չափազանց դրվատելի է այն նախաձեռնությունը, որ հանդես է բերել Երեւանի գրականության եւ արվեստի թանգարանը (տնօրեն՝ բան. գիտ. դոկտոր Հենրիկ Բախչինյանի ջանասիրությամբ), 1999-ին՝ Մ. Կյուրճյանի ծննդյան 120-ամյակի առթիվ, իր հրատարակչությամբ լույս ընծայելով դասական գրողի երկու նշանավոր երկերն առանձին հատորներով՝ «Մարտիկ աղա» անդրանիկ վեպի եւ «Ազգայինծի»-ն կամ մեծութիւն եւ անկում Պարոն Իգնատիոս Ռուբինեանի» կատակերգութեան ֆինական ամբողջական բնագրերը, որ նույնքան ջանասիրաբար իրականացրել է սփյուռքահայ բանասեր Հարություն Մեքերյանը:

Ինչպես իր ողջ ստեղծագործության, այնպես էլ այս երկու գործերի նյութը առնված է պոլսահայ կյանքից: Վաղ երիտասարդ հասակից ապրելով Եգիպտոսում, Կյուրճյանը, սակայն, երբեք չկտրվեց իր հիմնական միջավայրից, ընդհակառակը՝ մշտապես ապրեց այնտեղ՝ իր բուն արմատներին վերադառնալու անձկագին տենչով: «Բան մը չի պիտի ընեմ, մեծ բան մը չի պիտի կրնամ ընել, մինչեւ որ չ'երթամ Պոլիս, չի վերադառնամ հայրենի ծոցը,- ա՛յն հողը, ուր կը գտնուին արմատները կեանքիս ու գործիս...», գրում է նա Տիրան Չրաքյանին 1903 թ.՝ նամակներից մեկում:

Ներկայացվող երկերում ընթերցողը կգտնի պոլսահայ կյանքի բազմաթիվ բնորոշ պատկերներ ու կերպարներ, որոնք արտացոլում են ժամանակի կենցաղը, բարքերն ու հոգեբանությունը: Հիմնականում՝ երգիծական գրչով, առողջացնող ու լավատեսական հումորով, որ Մ. Կյուրճյանի գրական խառնվածքի եւ ոճի առանձնահատկություններից է:

Ընդգծենք նաեւ այդ երկերի արդիական արժեքը: Ընթերցողը անպայման կնկատի այն զուգահեռները, որոնք անցնում են նկարագրվող դեմքերի, դեպքերի ու մեր ներկա իրականության միջեւ: Խոսքը, մասնավորապես, գաղթականության ու գաղութահայության հոգեբանության, կեղծ ու շիտակ հեղափոխականության ու ճշմարիտ եւ սուտ հեղափոխականների կամ «ազգային հերոսների» մասին է:

Հասկանալի է, որ ձեռնարկված այս աշխատանքը ոչ պատահական եւ ոչ էլ անցողիկ մի զբաղմունք է Հ. Մեքերյանի համար, ինչի վկայությունն է այն իրողությունը, որ նա այժմ աշխատում է «Միքայէլ Կիւրճեանի կեանքն ու գործը» մենագրության վրա: Նաեւ այն, որ վաստակաշատ Երվանդ Ազատյանը՝ հանձին Հ. Մեքերյանի, վերջապես գտած է համարում Միք. Կյուրճյան գրողի, գործչի եւ մարդու հարուստ կյանքն ու գործը հարազատ ժողովրդին վերադարձնելու իր առաքելության ջանադիր շարունակողին: «Այս վէպին վերականգնումով, գրում է նա «Մարտիկ աղա»-ի իր վերջաբան խօսքում, կարծէք աչքերուս դիմաց կը պարզուի Կիւրճեանի աղօտիլ սկսող դէմքը, իր յաւիտենական ծիծաղը քիթին տակ, եւ իր երախտապարտ հայեացքը կ'ուղղէ իմ ուսերէս անդին՝ Մեքերեանի բարեգործ ձեռքերուն»:

Այս առիթով չենք կարող մեկ անգամ եւս մեր երախտագիտության խոսքը չասել ամերիկահայ գրասեր, բարերար Հարություն Սիմոնյանին, որի մեկենասությամբ արդեն իսկ լույս են տեսել ոչ միայն այս, այլեւ մոտ երեք տասնյակի չափ անգին արժեքավոր գրքեր: Օգտվելով առիթից, նաեւ շնորհավորում ենք երախտավոր բարերարին՝ բոլորովին վերջերս ՀՀ նախագահի հրամանագրով «Մովսես Խորենացի» մեդալով պարգեւատրվելու համար:

Անարդարացիորեն պատմության լուսանցքում հայտնված մեր գրական մեծերի վերադարձը հարազատ ժողովրդին՝ մեր հոգեւոր վերածննդի խորհուրդն ունի:

ՊԵՏՐՈՍ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ

Աշխարհային մտածումները խռովում են մեզ

Սուրեն Պողոսյանի նոր թարգմանությունը

Դ դարի կեսերին Անտիոքում ծնված Հովհաննես Ոսկեբերանը հատուկ ներկայացվելու կարիք չունի, քանզի նա, եկեղեցու ամենանշանավոր հայրերից մեկը լինելով, հայտնի է Հոգեւոր ճառերով առավելապես օժտված իմաստուն մի այր: Նրան հայերիս կողմից սիրելու պատճառներից մեկն էլ գուցե այն է, որ Աստծո մարդը մի կարճ ժամանակով աքսորված է եղել Հայաստան: Եվ ահա մեր եղբայրը՝ Սուրեն Պողոսյանը, թարգմանել եւ «Նաիրի» հրատարակչությունում տպագրել է Հովհաննես Ոսկեբերանի ասույթներն Աստծո եւ հավատի մասին (գիրքը խմբագրել է Էլիդա Հովհաննիսյանը): Ինչպես գրքի վերջաբանում ասում է Սբ. Գայանե վանքի ծիսակատար քահանա Տեր Հարությունը. «...Գրքույկը ներկա ժամանակում հայոց ազգի հոգիների փոթորկված ծովում մի ամրակուռ նավակ է յուրաքանչյուր ընթերցողի համար, որպեսզի նա չտարուբերվի ոչ ճշմարիտ հավատի փչող քամիներից... Այսօր մենք ազգովի խիստ կարիք ունենք միաբանվելու ուղղափառ ճշմարիտ հավատի մեջ, որը կբերի աստվածային մեծ շնորհներ, հույս եւ խաղաղություն, ուրախություն, խոսելու եւ գործելու վստահություն...

Ուրեմն կարդանք Հովհաննես Ոսկեբերանին Սուրեն Պողոսյանի թարգմանությամբ:

Ս. Գ.

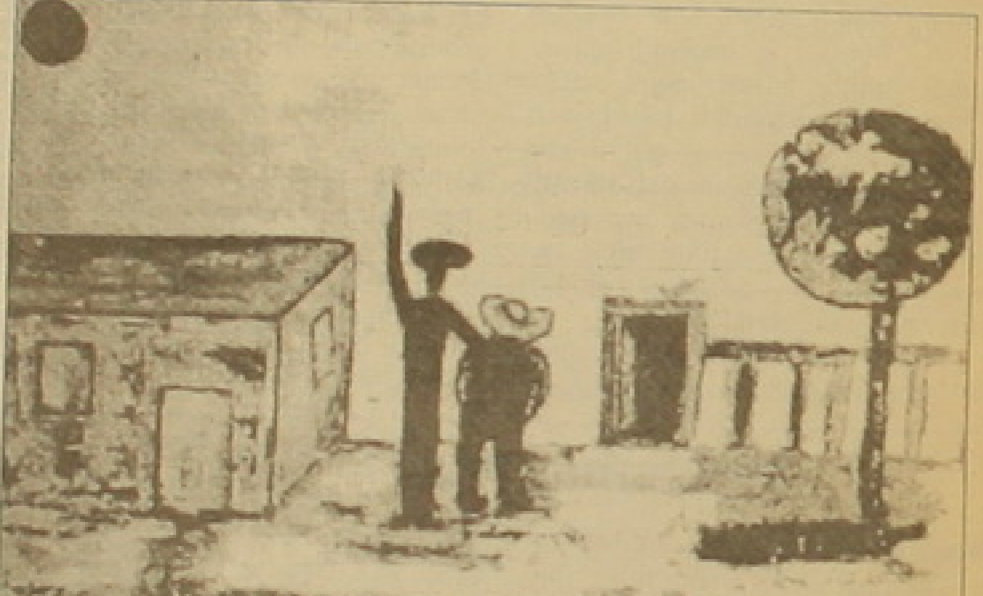

Հավատը հայտնում է մեզ այն, ինչը ճշմարիտ է: Անկեղծ հավատից ծնվում է Սերը, որովհետեւ նա, ով իսկապես հավատում է Արարչին, երբեք չի համաձայնի հեռանալ սիրուց:

Ինչպես որ սովորական աչքն անկարող է տեսնել իմացական բաները, այնպես էլ հոգու աչքն ի զորու չէ տեսնել ոչինչ զգայական:

Աշխարհային մտածումները մշտապես խռովում են մեր անսփոփ միտքը եւ մեզ անվերջ պահում հուզյալ ու անհանգիստ վիճակների մեջ: Եվ միայն ճշմարիտ Հավատն է, որ խարսխելով միտքը, հանում է նրան ալեկոծումներից եւ լիակատար ու խաղաղ ու անվրդով մի վիճակի բերում. նման-խաղաղ նավահանգստում կառանված նավի:

...Հավատը հողից կերտված մարդուն դարձնում է զրուցակիցը Աստծո:

Ինչպես քսմնելի սրկվածառն է շողում ժպիտով, բլիթներ կամ քաղցրահամ այլ ուտեստներ առաջարկում գեղեցկադեմ մանկանց եւ այդօրինակ հրապուրանքներով հաճախ որսում մանկանց ու այդպես զրկում ազատությունից, իսկ երբեմն էլ՝ անգամ կյանքից: Ճիշտ այդպես թովչախոս կախարդներն են ցավ ու հիվանդություն բուժելու պատրվակով հմայում մարդկանց ու զրկում նրանց Հոգու Փրկությունից:

Կանգալի հայկական գերեզմանատունը վերանորոգելու ջանքեր

Սեբաստիայի Կանգալ գավառի 1996-ին հիմնված եւ Պոլսում գործող բնապահպանության միությունը որոշել է ձեռնարկել տեղի Հայոց գերեզմանատունը եւ նրա շրջապատը բարեկարգելու աշխատանքները: Եթե միջոցներ գտնվեն, վերանորոգվելու է նաեւ Մանջըլըի ավերված հայկական եկեղեցին:

Այս տեղեկությունները Պոլսի «Ակօս» շաբաթաթերթից քաղելով հաղորդում է Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթը, ավելացնելով, որ ըստ վերոհիշյալ միության անդամների տվյալների, արդեն իսկ հողի տակից դուրս են հանված եւ մաքրված մի շարք տապանաքարեր: Միության անդամները օժանդակություն հայցելու նպատակով դիմել են Պոլսում ապրող կանգալցիներին, որպեսզի կարողանան իրենց հարազատների շիրիմների տեղը գտնել:

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Փետրվարի 11

- 1650 թ. մահացել է ֆրանսիացի փիլիսոփա եւ մաթեմատիկոս Ռենե Դեկարտը: Դեկարտի փիլիսոփայության հիմքում ընկած է բանականության եւ կամքի ուսմունքը: Պատահական չէ, որ մի առիթով նա գրել է «Ես մտածում եմ, հետեւաբար գոյություն ունեմ»:
- 1829 թ. մահացել է ռուս գրող եւ դիվանագետ Ալեքսանդր Գրիբոյեդովը, որի գլուխգործոցը «Խելքից պատուհաս» դրաման է: Գրիբոյեդովը նաեւ մեծ մարդասեր էր, նրա շնորհիվ հազարավոր հայեր Թուրքիայից եւ Պարսկաստանից տեղափոխվեցին Արեւելյան Հայաստան:
- 1879 թ. մահացել է ֆրանսիացի գեղանկարիչ Օնորե Դոմյեն: 1830 թ. հեղափոխությունից հետո նա դարձավ քաղաքական ծաղրանկարիչ: Այդ ծաղրանկարները Դոմյեին համաշխարհային հռչակ բերեցին:
- 1917 թ. ծնվել է իտալացի ռեժիսոր Ջուզեպե դե Սանտիսը:
- 1948 թ. մահացել է ռուս ռեժիսոր Սերգեյ Էյզենշտեյնը: Համաշխարհային կինոյի պատմության էջերից են նրա նկարահանած «Իվան Գրոզնի», «Պոտյոմկին» զրահանավը» ֆիլմերը:
- Հին հայկական տոմարով Մեհեկան ամսվա Երեզկան օրն է:
- Պահք

ՆԱԻՐԱ [illegible]

ՀԲԸՄ-ի երիտասարդ մասնագետները՝ Հայաստանի երեխաներին

ՀԲԸՄ-ի Հյուսիսային Կալիֆոռնիայի երիտասարդ մասնագետների խումբն իր ձմեռային գալա համերգն այս տարի անցկացնելու է փետրվարի 12-ին Սան Ֆրանցիսկոյի «Սթեյսրում գալերի» հանդիսասրահում: Բարեգործական միջոցառումը ծառայելու է դրամահավաքի կազմակերպմանը հօգուտ ՀԲԸՄ-ի մանկական կենտրոնների Երեւանի Նորք, Արաբկիր եւ Մալաթիա թաղամասերում: Այդ կենտրոնները, ըստ «Արմինյն միռոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի տվյալների, պատմության, լեզվի, արվեստի, երաժշտության եւ կրոնի դասընթացներ են կազմակերպում ընդհանուր առմամբ մոտ 5000 աշակերտների համար: Բայց մեծ թվով աշակերտներ չեն կարողանում ընդգրկվել այդ ծրագրերում՝ դասասենյակների եւ դասատուների պակասի հետեւանքով: Հենց այս վիճակի բարելավմանն էլ նպատակաուղղվելու են գալայի եկամուտները:

ՀԲԸՄ-ի երիտասարդ մասնագետների խումբն ամեն ջանք գործադրում է նեցուկ կանգնելու ինչպես Հայաստանի երեխաներին, այնպես էլ ամերիկահայ համայնքին, մարզական եւ երաժշտական միջոցառումներով փորձում է զարկ տալ հայապահպանությանը եւ քաջալերել երիտասարդների մասնակցությունն ազգային գործերում: Անցյալ տարի մեծ հաջողություն արձանագրեց «Հայ ջազ-99» միջոցառումը, որի եկամուտների զգալի մասը հատկացվեց Երեւանի մամոգրաֆիայի կենտրոնին:

Տ. Օ.

ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարությունը հրավիրում է մասնակցելու հետեւյալ բաց բաժնետիրական ընկերությունների պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերի (34 տոկոս) աճուրդին

	Ընկերության անվանումը	Հասցեն	Վաճառվող բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Մեկ բաժնետոմսի վաճառքի մեկնարկային գինը (դրամ)	ՀՀ կառավար. որոշմամբ պետ. բաժնեմասի (34 տոկոս) սահմանված գինը (դրամ)	Տեղեկատվ. (Ազդագրի) հրատ. օրը	Աճուրդի օրը
1.	«Ագրոսպասարկում» ԱՄ-ի Ապարանի շրջանային միավորում ԲԲԸ	Արագածոտնի մարզ Ապարան, գ. Քուչակ	1292	3400	4392800	25.01.00	18.02.00
2.	«Ագրոսպասարկում» ԱՄ-ի Բաղրամյանի շրջանային միավորում ԲԲԸ	Արմավիր, Բաղրամյանի շրջ., Մյասնիկյան ավան	658	3100	2039800	25.01.00	18.02.00
3.	Երեւանի «Բերրիություն» ԲԲԸ	Երեւան, Հաղթանակ թաղամաս, թաղ. 1, շ. 46	683	2900	1980700	25.01.00	18.02.00
4.	«Ագինուտ» ԲԲԸ	Երեւան, Ահարոնյան 2	354	2600	920400	25.01.00	18.02.00
5.	«Փորձարարական գործարան»	Երեւան, Մոլդովական 43	540	4200	2268000	25.01.00	23.02.00
6.	«Բերրիություն» ԱՄ-ի Նաիրիի շրջանային միավորում ԲԲԸ	Կոտայքի մարզ, ք. Եղվարդ Երեւանյան խճուղի 1	771	2500	1927500	25.01.00	23.02.00
7.	«Բերրիություն» ԱՄ-ի Իջեւանի միջշրջանային բազա ԲԲԸ	Տավուշի մարզ, գ. Ազատամուտ	1204	3700	4454800	25.01.00	23.02.00
8.	«Գեղամա» ԲԲԸ	Գեղարքունիք, ավ. Գագարին	1052	8700	9152400	08.02.00	02.03.00
9.	«Բերրիություն» ԱՄ-ի Իջեւանի շրջանային միավորում ԲԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Իջեւան, Մայիսյան կամուրջ	578	500	289000	08.02.00	02.03.00
10	«Բերրիություն» ԱՄ-ի Ապարանի շրջանային միավորում ԲԲԸ	Արագածոտնի մարզ, գ. Քուչակ	1799	1000	1799000	08.02.00	02.03.00
11.	Արտաշատի «Բերրիություն» ԲԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ Արարատյան փող. 7	457	6000	2742000	08.02.00	02.03.00

Աճուրդի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարության աճուրդի կենտրոն հետեւյալ հասցեով Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, հեռ. 56-02-64, 52-15-60:

ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարությունը մրցույթով եւ բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությամբ մասնավորեցման է ներկայացնում

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (Ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը
1	«Վանաձորի «Հաց» գործարանի N2 արտադրամաս» ՊՓԲ-ի գույք	ք. Վանաձոր, Աղայան 73	-	մրցույթ	-	49750	-	-	22.12.99	22.12.99	25.02.00	0.2 հա
2	«Վանաձորի «Հաց» գործարանի N19 արտադրամաս» ՊՓԲ-ի գույք	ք. Վանաձոր, Նարեկացու 71	-	մրցույթ	-	37000	-	- -	22.12.99	22.12.99	25.02.00	0.1 հա
3	«Դավթաշենի հացի գործարան» ՊՓԲԸ	ք. Երեւան, գ. Դավթաշեն, փ. 7, շենք 51	հացաբուլկեղենի արտադրություն	ԲԱԲ	29480	25%	29480	1057	15.01.00	24.01.00	28.02.00	0.22 հա
4	«Ճամբարակի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիք, Ճամբարակ, Թումանյան 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	41071	25%	41071	5055	15.01.00	24.01.00	28.02.00	2 հա
5	«Պրոկտոլոգիայի» ԳՀԻ ՊՓԲԸ	Երեւան, Հր. Ներսիսյան փակ. 19	բուժսպասարկում	մրցույթ	188401	160216	160216	66211.5	15.01.00	15.01.00	29.02.00	0.7 հա
6	«Գորիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Սյունիք, ք. Գորիս, Ս. Առաքելյան 30	ավտոծառայություններ -	ԲԱԲ	95354	25%	95354	6949	08/02/00	17/02/00	22/03/00	1.985 հա
7	«Իջեւանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշ, ք. Իջեւան, Արցախյան 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	122530	25%	122530	5090	08/02/00	17/02/00	22/03/00	1.2 հա
8	«Կոնդ-12» ՊՓԲԸ	Երեւան, Շիրակի 94ա	շինարարություն	ԲԱԲ	23543	25%	23543	19601	08/02/00	17/02/00	22/03/00	0.35 հա
9	«Դիլիջանի հյուրանոց» ՓԲԸ	Տավուշ, ք. Դիլիջան, Գորկու 15	հյուրանոցային ծառայություն	մրցույթ	33088	8272	33088	1198	15.01.00	15.01.00	28.03.00	0.075 հա
10	«Իջեւանատուն» ՓԲԸ	Տավուշ, ք. Իջեւան	հյուրանոցային ծառայություն	մրցույթ	75969	18992	75969	296	15.01.00	15.01.00	28.03.00	0.24 հա
11	«Թալին» հյուրանոցի գույք	ք. Թալին, Շահումյան 3	հյուրանոցային ծառայություն	մրցույթ	46123	11531	-	421	15.01.00	15.01.00	28.03.00	0.4 հա
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
12	«Մասիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արարատ, գ. Հայանիստ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	65856	63425	-	1846	-	-	-	2.35 հա
13	«Արարատի ԲԱՏ» ՊՓԲԸ	Արարատ, գ. Արարատ, Գրիբոյեդովի 11	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	193034	185175	-	7859	-	-	-	
14	«Երեւանի N3 ԲԱՏ» ՊՓԲԸ	Երեւան, Շիրակի 3, նրբ. 2	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	137943	135621	-	2322	-	-	-	1.7793 հա
15	«Մետրոմատ» ՊՓԲԸ-ի Ջերմոց. տն. եւ ավտոտնակներ (5 հատ)	Երեւան Արարատյան 87	-	մրցույթ	8191	4096	-	-	-	-	-	0.3304 հա
16	«Տոնավաճառ-շուկա» ԱՇՕ	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի Շահումյան փող.	-	մրցույթ	5830	1458	-	-	-	-	-	0.19 հա
17	«Սեւանի բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սեւան, Նաիրյան 191	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	54698	50644	-	4054	-	-	-	1.8239 հա
18	«Հոկտեմբերյան» հյուրանոցային տնտեսություն ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, Երեւանյան 22բ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	175030	43758	175030	2356	-	-	-	0.45 հա
19	«Արտաշատի բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Արարատ, ք. Արտաշատ, Օգոստոսի 23	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	106252	26563	106252	6998	-	-	-	2.8 հա
20	«Արթիկի բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Շիրակ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	140534	140534	140534	2879	-	-	-	3.1 հա
21	«Երեւանի թիվ 7 բեռնաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Երեւան, Արին-Բերդի 5-րդ նրբ., 10 շենք	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	108425	108425	108425	9038.3	-	-	-	5.44 հա

Հապավումներ. ԲԱԲ - բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ - բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ - անավարտ շինարարության օբյեկտ

Ազատ բաժանորդագրությամբ մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, / հեռ. 58-79-83, 56-46-14/, ք. Երեւան, Մաշտոցի 42ա, ք. Գյումրի, Գարեգին Նժդեհի 7, /հեռ. 3-01-30/, ք. Վանաձոր, Մխիթար Գոշի 2, /հեռ. 4-04-86/:

Մրցույթների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարության մրցույթների կազմակերպման բաժին Երեւան, Կառավարության տուն 2, 5-րդ հարկ, 508 սենյակ (հեռ. 52-86-14, 52-06-28, 52-73-90, ինտերնետային էջ. http://www.privatization. am, tender@arminco.com/:

Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկումներում:

Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է այն քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարության հայտարարություններին

ԱԶԳ օրվա հեռանկար

ԵՐԵՎԱՆ

Ծերեր ծերանոցներում ապրելու համար

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ սոցիալական ապահովության նախարարության ենթակայության ներքո ներկայումս գործում է երկու ծերանոց, մեկը՝ Հաղթանակ գյուղում, մյուսը՝ Նոր Նորքում, որոնցում ապրում է 450 մարդ:

Սակայն, ինչպես ասաց սոցապ. նախարարության վարչության պետ Ջեմմա Բաղդասարյանը, եղածը չի բավարարում պահանջարկը, քանի հիշյալ ծերանոցները գործում են խիստ ծանրաբեռնված: Շատ է հերթագրվածների թիվը: Նրա ասելով, նախարարության հեռանկարային ծրագրում նախատեսվում է մարզերում, մարզպետարանների հետ համատեղ, բացել նոր ծերանոցներ: Հանրապետության անապահով ծերերին օգնելու նպատակով արդեն մեկ տարուց ավելի է, ինչ նախարարությունը կիրառում է տնային սպասարկման տարբերակը, որն ընդգրկում է ցանկացած ոլորտ, նաեւ իրավաբանական անվճար ծառայություններ: Գործում են նաեւ հոգեբանական ծառայությունը, «Վստահության հեռախոսը»:

Ջ. Բաղդասարյանի խոսքերով, ծերանոցներում սպասարկվող մեկ ծերի համար ամսվա ընթացքում պետությունը ծախսում է մոտ 40 հազար դրամ, ինչը տասնապատիկ գերազանցում է միջին կենսաթոշակի չափը:

ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարությունը 2000 թ.-ի մարտի 28-ին մրցույթով մասնավորեցման է ներկայացնում

«Իջեւան» հյուրանոց, Տավուշի մարզ, ք. Իջեւան (մարզկենտրոնում 30.000 բնակիչ: Գտնվում է Երեւանից 142 կմ հեռու)
Սենյակների քանակը 101
Աշխատողների քանակը 11
Գնման նվազագույն գինը 18.992.000 դրամ, ավելացրած 16.800.000 դրամ փոխատուների վերաբնակեցման համար նախատեսված վճարումները:
Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետն է 28.03.00, ժ. 14:30:
Ծանուցում. Հյուրանոցը գտնվում է Իջեւան քաղաքի կենտրոնում՝ Վրաստան տանող ճանապարհին: Երեսուն տարի առաջ կառուցված հյուրանոցը ինը հարկանի քարե շինություն է: Իջեւանը զարգացող բիզնեսի եւ զբոսաշրջության քաղաք է՝ հարուստ ճարտարապետական հուշարձաններով, անտառածածկույթով եւ հանքային աղբյուրներով: Պարտավորություններ բյուջեին չունի:

«Դիլիջան» հյուրանոց, Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան: Քաղաքն ունի շուրջ 25.000 բնակիչ: Գտնվում է Երեւանից 109 կմ հեռու:
Սենյակների քանակը 35
Աշխատողների քանակը 5
Գնման նվազագույն գինը 8.272.000 դրամ, ավելացրած 3.600.000 դրամ փախստականների վերաբնակեցման համար նախատեսված վճարումները:
Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետն է 28.03.00, ժ. 14:30:
Ծանուցում. Հյուրանոցը գտնվում է Դիլիջան քաղաքի կենտրոնում՝ Երեւան-Թբիլիսի ճանապարհին: Երեսուն տարի առաջ կառուցված հյուրանոցը չորսհարկանի քարե շինություն է: Ներկայումս չի գործում: Դիլիջանը Հայաստանի լավագույն առողջարաններից է, հարուստ բազմաթիվ պատմական ու տեսարժան վայրերով, գեղատեսիլ լեռնային բնապատկերներով: Դիլիջանը գտնվում է Սեւանա լճից ոչ շատ հեռու: Պարտավորություններ բյուջեին չունի:

«Թալին» հյուրանոցի գույքը, Արագածոտնի մարզ, ք. Թալին: Քաղաքն ունի 8.200 բնակիչ: Գտնվում է Երեւանից 74 կմ հեռու:
Սենյակների քանակը 76
Աշխատողների քանակը 2
Գնման նվազագույն գինը 11.531.000 դրամ, ավելացրած 3.600.000 դրամ փախստականների վերաբնակեցման համար նախատեսված վճարումները:
Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետն է 28.03.00, ժ. 14:30:
Ծանուցում. Հյուրանոցը գտնվում է Թալին քաղաքի կենտրոնում: Հանրապետության հյուսիսային մի քանի շրջանների ճամփաբաժանում գտնվող Թալին քաղաքի հյուրանոցը կառուցվել է 25 տարի առաջ: Շենքն ունի ռեստորան եւ նկուղային հարկ: Ներկայումս հյուրանոցը չի գործում: 2000 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ պարտավորությունները կազմում են 421,0 հազար դրամ:

ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԸ մրցակցային գործընթաց է, որի միջոցով ներդնողները սեփականաշնորհման նախարարության մրցութային հանձնաժողովին են ներկայացնում մրցութային առաջարկներ: Մրցույթի հաղթողի որոշման պայմաններն են՝
- գնման գինը, որը ենթակա է վճարման երկու ամսվա ընթացքում,
- ներդրումների չափը՝ տարիների կտրվածքով,
- սոցիալական երաշխիքներ (ապագա աշխատատեղերի քանակ եւ նվազագույն աշխատավարձ):

Սույն հայտարարության պաշտոնական տեղեկատվությունը տպագրվում է «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի թիվ 53 հատուկ թողարկման մեջ: Այս օբյեկտների եւ մրցութային գործընթացի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել՝ ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարություն, մրցույթների կազմակերպման բաժին՝ հեռ. (3742) 52-06-28, 56-35-11, ֆաքս. (3742) 52-06-28, էլ-փոստ. tender@arminco.com:

Web Site: **WWW. privatization.am**

BSC Business Support Center
Մոսկովյան փ., 24-2, Երեւան 375002, Հայաստան
Հեռ/ֆաքս: 151934, 528279, 528654, 561064, 7182 (կառ.)
bsc@am; www.bsc.am

BUSINESS SUPPORT CENTER

BSC-ն եւ կրթության զարգացման ակադեմիան (AED) կազմակերպում են գործարար դասընթաց *Էջմիածին* քաղաքում, ս/թ *փետրվարի 28-ից մարտի 11-ը* հետեւյալ թեմաներով՝ *գործարար կառավարում, մարքեթինգ, հաշվապահության հիմունքներ, ֆինանսական կառավարում, հարկային օրենսդրություն, գործարարության իրավական կարգավորումը ՀՀ տարածքում, համակարգիչների կիրառում գործարարության մեջ եւ այլն:*

Ս/թ ապրիլի 9-14-ը կկայանա ամփոփիչ սեմինար: Մասնակիցների գրանցումը՝ *մինչեւ փետրվարի 21-ը:*

Մասնակիցներին կտրվեն վկայականներ:

«ՀԱՅԳՅՈՒՂՓՈԽԲԱՆԿԸ»
հրավիրում է աշխատանքի
օպերատորի պաշտոնում մինչեւ 25 տարեկան տղամարդկանց, բարձրագույն տնտեսագիտական կրթությամբ, անգլերենի գերազանց իմացությամբ, համակարգչային գիտելիքները ցանկալի են:
Հեռ. 56-58-58, 52-51-69
Դիմել Արմեն Մելքումյանին

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)
ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է
ս. թ. փետրվարի 14-ից կազմակերպությունը գործելու է հետեւյալ հասցեում՝
Երեւան 375010, Պուշկինի 1, բն. 2
Հեռ/ֆաքս 542119, 541719, 543901
E-mail: office@osi.am

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է եսայանի «Նարա-Զարա» անհատական ձեռնարկությունը՝ գրանցված 19.05.1997 թ.: Գրանցման համարը՝ 282.020.02553, վկայականի համարը՝ 01Ա033651:
Բոլոր հարցերով երկամսյա ժամկետում դիմել Երեւան, Բաղյան փ., 2-րդ փակուղի, շենք 2, բն. 43 հասցեով:

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

11 փետրվար

9.00 Հայլուր
9.20 Հեռուստասերիալ «Սուրճ կնոջ բուրմունքով»
10.20 Սամուրի կրակ
10.30 Պառնաս
10.45 Գ/ֆ «Առաջին հարված»
12.05 Մանկական դիսկոտեկ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Մուլտֆիլմ «Օլիմպիոնիկները»
17.30 Բաքելոնից հետո. ազգային զուգահեռներ
18.00 Հեռուստասերիալ «Սուրճ կնոջ բուրմունքով»
19.00 1 լուր
19.10 Հեռուստախաղ «9.9.9»
19.50 Սկսել Բակունց. կյանքի էջեր (2-րդ հաղորդում)
20.20 Թեմական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.40 Պրեմիերա
21.55 Հայուհի
22.45 Փաստագրական կինոնկար «Հայաստանի առաջին հանրապետություն»
23.05 «02»
(Նույն ժամին 23.05, արբանյակային հեռարձակմամբ՝ փաստագրական կինոնկար «Կանչ»)
23.40 Հայլուր
00.00 Կեսգիշերային ճեպընթաց
01.00 Ռուբիկոն+

Պրոմեթեւս
9.05 Վաղ առավոտյան
10.00 Մուլտֆիլմ
10.10 Բնության արգելանոցներ
10.35 Գ/ֆ «Հանդիպման վայրը փոխել չի կարելի» (5-րդ մաս)
12.00, 18.05, 20.30, 24.00 Լուրեր
18.20 Մուլտֆիլմ
18.40 Ծղոտե տնակ
19.10 Սերիալ «Ընտանեկան պերճ» (3-րդ մաս)
20.00 Երաժշտական ծրագիր «Սոլի բանալի»
21.00 Հեռուստաֆուտբոլ
21.30 Հայրիկը»
23.15 Լուրեր (ռուսերեն)
23.30 Ուշ երեկոյան

9.00 Տոմար
11.00 Ասպարեզ (կրկնություն)
19.00 Մամուլի խոսնակ
19.10 Չղջիկ
19.30, 21.30, 23.30 Սուրհանդակ
19.50 Գ/ֆ «Սպանության պատրանք»
22.05 Քրոնիկոն
22.15 Վեղա
22.25 Օրվա օրագիրը
22.40 Ասպարեզ
22.15 Քաղաք
24.00 Զրո ժամ

00.05 Գ/ֆ «Ո՞վ եմ ես» (ավարտին Սուրհանդակ)

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Քնքուշ թույն»
16.00 Նորություններ
16.20 Գ/ֆ «Տափաստան»
18.00 Սերիալ «Քնքուշ թույն»
19.00 Նորություններ
19.25 Ձնծաղիկ-շոու
20.00 Վավերագրական դետեկտիվ «Սիլվեստրի «սեւ ծոցը». 1998 թ. գործը»
20.30 Հանով պատմություններ
20.45 «Հրաշքների դաշտ»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.40 Լեյտենանտ Կոլոմբոն «Անհաջողակության ճգնաժամը» դետեկտիվում
00.30 Է՞խ, Սեմյոնովնա
01.10 Նորություններ
01.25 Գ/ֆ «Հայրերի երկիրը»
(դերերում Ռ. Հաուեր, Մ. Ռիչարդսոն, Փ. Վոգան, ԱՄՆ, 1994 թ.)

РТР
7.30-10.20 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
9.15 Հեռուստատեսային հատուկ մարտական ստորաբաժանում. հերթապահ բաժանմունք
9.35 Հազար ու մեկ օր
10.20 Քվանտային բժշկագիտություն
10.30 Հեռուստահանդես «Արենա-սպորտ»
11.00 Քվանտային բժշկագիտություն
11.10 Սերիալ «Գնչուհին»
12.00 Գ/ֆ «Նենգ Հրապուրողը» (2-րդ սերիա)
13.00 Իմ XX դարը
13.25 Հեռուստատեսային հատուկ մարտական ստորաբաժանում
13.50 Քվանտային բժշկագիտություն
14.00, 18.00, 20.00, 22.00, 02.00 Լուրեր
14.25 Վավերագրական ֆիլմ «Ուլուսի օպերացիան»
15.00 Մուլտֆիլմ
15.10 Սերիալ «Անտոնելլա»
16.00 Սերիալ «Վայրի հրեշտակը»
17.00 Խաղնուք բազմոցի վրա
17.25 Երկխոսություններ ծննդության մասին
18.20 Ալլունա Մասասա
19.05 Սերիալ «Լոս Անջելեսի տաքը 2»
20.30 Ագաթա Քրիստի. Պուարո. «Միլիոն դոլարի կողոպուտը»
21.25 «Քաղաքիկ»
22.45 Կինոյի ժամ. Սերգեյ Բոդրովը եւ Վյաչեսլավ Բուտուսով «Եղբայր» ֆիլմում
00.35 «Շաբաթվա համայնապատկեր»
01.45 Հեռուստատեսային հատուկ մարտական ստորաբաժանում. հերթապահ բաժանմունք
02.20 Հերթապահ բաժանմունք

ՍՓՅՈՒՌ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ Հեռ. 590000 • http://www.spyur.am

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1198 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 10. 02. 2000 Գինը՝ 100 դրամ